

รายงานการวิจัย

การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขต
เมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษา เขตลาดกระบัง

Dynamics of Urbanization and Habitable Environment of Outer
Metropolitan; A Case of Ladkrabang District

โดย

นางสาวพัสดราภรณ์ มีศิริ

ปีที่พิมพ์: 2549

RCH
HD
7363.55
.ASB3
พ 587ก

ตงหนุ.....
เลขทะเบียน..... 84046
วัน,เดือน,ปี..... 25 ก.ย. 2551

11053060
.....
.....

โครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2548
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการวิจัย : การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก
กรณีศึกษา เขตลาดกระบัง

ผู้ดำเนินการวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัศตราภรณ์ มีศิริ

หน่วยงาน : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีงบประมาณ : 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การขยายตัวของเมือง และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษา เขตลาดกระบัง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยจากการขยายตัวของเมือง ความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเนื่องจากการใช้พื้นที่ที่ร่วมกันของพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและนโยบายการจัดการชุมชนเมืองในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่และมีทะเบียนบ้าน ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 15,910 ครัวเรือน โดยทำการสุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษากันจำนวน 390 ครัวเรือน โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลโดยตรงกับหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์จำนวน 390 ชุด (ร้อยละ 100) ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for windows ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย มาประกอบสรุปผลการวิจัยผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 40-49 ปี มีอาชีพหลักเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด และสถานภาพโดยทั่วไปแต่งงานแล้ว ด้านที่อยู่อาศัยปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นบ้านของตนเอง ลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว มีสมาชิกในบ้านจำนวนระหว่าง 3-4 คน และเหตุผลสำคัญที่เลือกอาศัยอยู่ในชุมชนปัจจุบันเพราะใกล้ที่ทำงาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแผนจะอยู่อาศัยในบ้านหลังปัจจุบันมากกว่า 21 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง มีปัญหาเรื่อง น้ำท่วมบริเวณบ้านพักอาศัยที่ต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วน ปัญหาน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลเป็นมลภาวะที่สำคัญอันดับแรก และวัสดุสร้างบ้านที่เป็นอันตรายเป็นปัญหาที่ต้องดูแลโดยเร่งด่วนเช่นเดียวกัน ซึ่งปัญหาดังกล่าวข้างต้นนำไปสู่การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันระหว่างพื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การใช้ล้าคลองสาธารณะกับถนนสาธารณะ และวิถีชีวิตแบบท้องถิ่นกับวิถีชีวิตแบบเมือง

ผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะ การวางนโยบายและแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยใช้การจัดการด้านสาธารณูปโภคมาปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นอันดับแรก ลำดับต่อมาคือการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน การบริหารและจัดการชุมชน การพัฒนาเมืองและการใช้ที่ดิน และลำดับสุดท้ายคือการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวง
ชั้นนอกกรณีศึกษาเขตลาดกระบัง ได้รับทุนการวิจัยจาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง ปีงบประมาณ 2548

สำหรับการดำเนินการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากบุคคลทุกระดับ
ใน ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม รวมทั้งบุคลากรในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีส่วนสนับสนุนให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็น
ประโยชน์จากกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ใน แขวงลาดกระบัง แขวงคลองสองต้นนุ่น
แขวงคลองสามประเวศ แขวงทับยาว และแขวงชุมทอง ในเขตลาดกระบัง ที่ได้ให้ข้อมูลอย่าง
ครบถ้วน ซึ่งคณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับข้อมูลและความร่วมมือด้านข้อมูลพื้นฐานในเขตลาดกระบัง
จากเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตลาดกระบัง ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยและคณะผู้ช่วยวิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้รับกล่าวมาข้างต้นที่มีส่วนสนับสนุน
ให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดียิ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัศตราภรณ์ มีศิริ
ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 กรอบแนวคิดโครงการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.4 ขั้นตอนและวิธีการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.6 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้.....	6
บทที่ 2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ขยายตัวของเมือง.....	7
2.2 สภาพแวดล้อมในเขตเมืองหลวงชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร.....	8
2.3 สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย.....	9
2.4 การพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชน.....	10
2.5 การพัฒนาที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	12
บทที่ 3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	13
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	15
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
บทที่ 4. ผลการวิจัย.....	18
4.1 ข้อมูลทั่วไปและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน.....	18
4.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย.....	22
4.3 การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันและแนวทางแก้ปัญหาความขัดแย้งของ สิ่งแวดล้อม.....	27
4.4 แนวทางด้านนโยบายและแผนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย.....	33

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	36
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	37
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	38
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	40

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. แบบเสนอโครงการวิจัย

ภาคผนวก ข. แบบสอบถามการวิจัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนในเขตลาดกระบัง.....	15
ตาราง 4.2	แสดงข้อมูลทั่วไปและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน.....	18
ตาราง 4.3	แสดงปัญหาด้านลักษณะที่อยู่อาศัย.....	22
ตาราง 4.4	แสดงปัญหาสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง.....	24
ตาราง 4.5	แสดงปัญหามลภาวะที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง.....	26
ตาราง 4.6	แสดงลักษณะขัดแย้งของพื้นที่การเกษตรและอุตสาหกรรม.....	27
ตาราง 4.7	แสดงลักษณะขัดแย้งระหว่างลำคลองกับถนนสาธารณะ.....	28
ตาราง 4.8	แสดงลักษณะขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตท้องถิ่นและวิถีชีวิตแบบเมือง.....	29
ตาราง 4.9	แสดงแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อม.....	31
ตาราง 4.10	แสดงการบริหารจัดการปัญหาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมใน เขตลาดกระบัง.....	32
ตาราง 4.11	แสดงแนวทางด้านนโยบายและแผนงานสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย.....	33
ตาราง 4.12	แสดงความสำคัญของแผนการพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การขยายตัวของเมือง เกิดขึ้นจากจำนวนประชากร และกิจกรรมต่าง ๆ จนกลายเป็นเมืองขนาดใหญ่ ซึ่งกระจายการพัฒนาไปสู่บริเวณโดยรอบกลายเป็นชานเมืองนั่นเอง และกระแสการขยายตัวของเมืองดังกล่าวจะนำสาธารณูปโภคและสาธารณูปการรูปแบบใหม่เข้ามาให้บริการด้วย เป็นผลให้เกิดการอยู่อาศัยแบบเมืองซึ่งแตกต่างจากการอยู่อาศัยแบบท้องถิ่นทำให้เกิดความขัดแย้งและเกิดโครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น จากปรากฏการณ์เหล่านี้ สภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยจึงต้องปรับเปลี่ยนไปตามกระแสการขยายตัวของเมืองนั่นเอง

ปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย พัฒนาเมืองโดยการศึกษาจากประสบการณ์ของประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะการจัดการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ สวัสดิการสังคมต่างๆ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง โดยเฉพาะการอพยพเข้าเมืองซึ่งทำให้ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บริการพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัย ระบบขนส่งมวลชน การศึกษา ศูนย์กลางการค้า และอื่น ๆ จึงต้องเตรียมรองรับการขยายตัวของประชากรดังกล่าว

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองที่ถูกพัฒนาด้วยปัจจัยที่หลากหลายทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีเพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริหารประเทศ ซึ่งเมืองหลวงของประเทศไทยนี้ถูกพัฒนาจากพื้นที่การเกษตรมาสู่รูปแบบของเมืองด้วยกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การติดต่อสื่อสาร บริการทางสังคม ซึ่งเป็นต้นแบบของการพัฒนาเมืองอื่น ๆ ในประเทศไทยต่อไป

ด้วยเหตุผลนี้กรุงเทพมหานคร จึงเป็นเมืองที่ดึงดูดความสนใจให้ประชาชนอพยพเข้ามาหางานทำอีกทั้งคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า โอกาสทางการศึกษา และสวัสดิการทางสังคม ซึ่งทำให้จำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างทวีคูณในปัจจุบัน

จากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวในทุกๆ ด้าน เนื่องด้วยอุปสรรคและอุปทานด้านการบริโภคที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันสามารถพบเห็นวิถีชีวิตแบบเมืองขยายตัวไปสู่พื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นนอกอย่างต่อเนื่อง กระแสการเจริญเติบโตเหล่านี้ให้ทั้งผลดีและผลเสียต่อสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยแบบดั้งเดิมมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการขยายตัวของเมืองซึ่งมักจะเกิดปัญหาความขัดแย้งต่อสภาพแวดล้อมในชุมชน

ปัญหาเนื่องจากการใช้พื้นที่ร่วมกันดังกล่าวมักเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

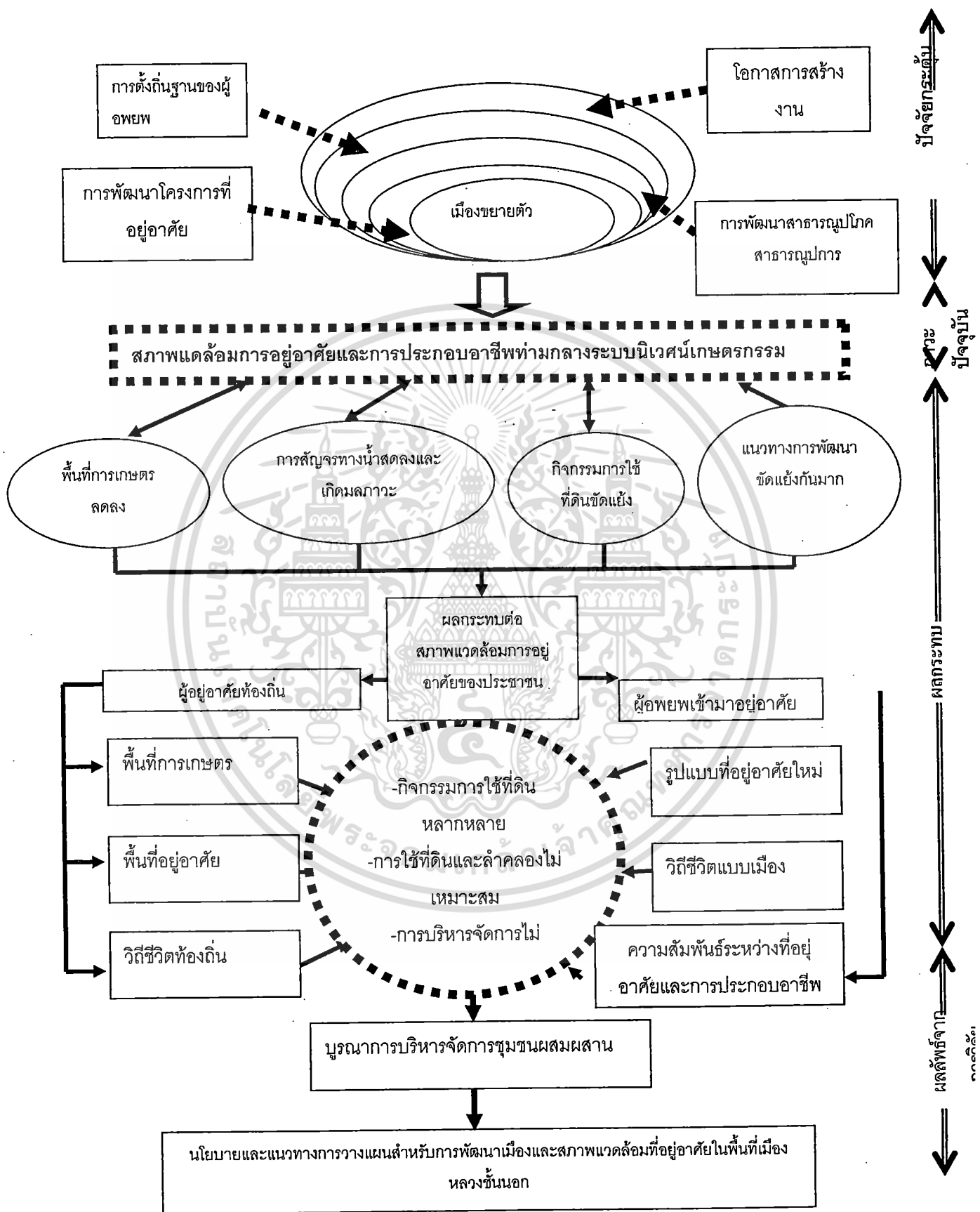
- พื้นที่เกษตรลดจำนวนลงไปด้วยการแทนที่ของกิจกรรมจากการขยายตัวของเมือง

- สาธารณูปโภคท้องถิ่น เช่น แม่น้ำลำคลองถูกละทิ้งและเกิดมลภาวะ
- วิถีชีวิตท้องถิ่นถูกรบกวนด้วยวิถีชีวิตแบบเมือง
- สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม

ปัญหาสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยดังกล่าวเพิ่มจำนวนและทวีความรุนแรงขึ้นทุกวัน หากปล่อยทิ้งไว้จะทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมาจนยากที่จะแก้ไข ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องอาศัยรูปแบบการจัดการเมืองเข้ามาผสมผสานรูปแบบจัดการเมือง

1.2 กรอบแนวคิดโครงการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของเมือง
2. เพื่อศึกษาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเนื่องมาจากการใช้พื้นที่ร่วมกันของเกษตรกรรมกับพื้นที่ชุมชนเมือง
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก
4. เพื่อเสนอแนะนโยบาย และแนวทางการวางแผนการจัดการชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก

1.4 ขั้นตอนและวิธีการวิจัย

1. แบบการวิจัย (Research Design)

การศึกษานี้มุ่งไปที่การผสมผสานระหว่างการพัฒนาการเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้อพยพในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอกเพื่อที่จะส่งเสริมแนวทางการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อไป ข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาจะประกอบไปด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรท้องถิ่นและผู้อพยพ ลักษณะทางกายภาพของเมืองหลวง และพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน นโยบายรัฐบาล ทิศทางการพัฒนาของภาคเอกชน โครงสร้างเศรษฐกิจ ลักษณะทางวัฒนธรรม บริการทางสังคมและสวัสดิการ เป็นต้น อีกทั้งการวิจัยครั้งนี้จะมุ่งไปที่ข้อมูลเฉพาะทั้งทางด้านประสิทธิภาพทางตรงและทางอ้อมเพื่อการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้อพยพในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบสองประการที่มีความเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาดังนี้

ก) กระแสการเติบโตของเมือง

ข) สภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของประชาชน(ประชาชนท้องถิ่นและผู้อพยพ)

1) สภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย

2) สภาพแวดล้อมด้านการทำงาน

ทั้งนี้โครงสร้างการดำเนินการจะถูกพิจารณาควบคู่กับบทบาทของการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของผู้อพยพในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก

2. ขั้นตอนและวิธีในการวิจัย การเก็บข้อมูล การกำหนดพื้นที่ ประชากรตัวอย่าง ฯลฯ

จุดมุ่งหมายสูงสุดของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อเสนอรูปแบบการจัดการด้านสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยเพื่อรองรับและแก้ปัญหาจากกระแสการเติบโตของเมืองในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก รูปแบบวิธีการศึกษาได้ถูกจัดเตรียมไว้เพื่อการวิจัยครั้งนี้ โดยวิธีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจัดหาข้อมูลด้านสถิติภูมิจากระบบราชการท้องถิ่นและชุมชน การปรึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ขณะที่มีการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของผู้อพยพ งานภาคสนามจะนำเสนอข้อมูลทางด้านกระแสการเติบโตของเมืองและสภาพเหตุการณ์การอยู่อาศัยของผู้อพยพ วิธีการสำรวจและกลุ่มตัวอย่างจะอธิบายในลำดับนี้

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมาเป็นเวลานาน กระแสการพัฒนาเมืองทำให้การเจริญเติบโตขยายไปสู่พื้นที่โดยรอบซึ่งโดยปกติแล้วชุมชนจะประกอบไปด้วยหลายส่วนประกอบในพื้นที่เดียวกันต่อไปนี้เป็นคือ 6 กลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

- องค์การบริหารกรุงเทพมหานคร
- เขตการบริหารท้องถิ่น
- ประชาชนท้องถิ่น
- ผู้อพยพ
- ผู้ลงทุนด้านที่อยู่อาศัย
- ผู้สนใจทั่วไป

3. ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยมีดังนี้

- กระบวนการวิเคราะห์และแสดงผลด้วย GIS
- กระบวนการวิเคราะห์และแสดงผลด้วย SPSS

ทั้งสองแบบจะถูกใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้โดยผลที่ได้ทั้งหมดจะถูกวัดและวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งถูกใช้เพื่อค้นหาการจัดการสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอกอย่างยั่งยืน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาการขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยกรณีศึกษาในเขตเมืองหลวงชั้นนอกเท่านั้น

1.6 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นในการวางแผนและบริหารจัดการ
2. กรมผังเมือง
3. การเคหะแห่งชาติ
4. ผู้ประกอบการด้านที่อยู่อาศัย
5. สถานศึกษาที่มีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
6. ประชาชนผู้สนใจศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางด้านการขยายตัวเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ในเขตเมืองหลวงชั้นนอกนั้น ได้มีผู้ให้คำนิยามและความหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องในหลายประการ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมและประมวลจากเอกสารตำรา และบทความต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การขยายตัวของเมือง

เมืองเป็นเขตชุมชนที่มีประชากรอาศัยที่อยู่อย่างหนาแน่น และเป็นเขตที่มีความเจริญกว่าบริเวณรอบนอกชนบท ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมืองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ซึ่งเมืองมีวิวัฒนาการมาจากชุมชนหมู่บ้านเล็ก ๆ ซึ่งประชากรมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจน้อยมาก เมื่อประชากรในชุมชนมีมากขึ้น จึงเริ่มมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น ทำให้ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาตัวเองขึ้นมาเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมด้านต่าง ๆ มากมาย

จากลักษณะการเกิดและการขยายตัวของเมืองดังกล่าว คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตร (2546) ได้อธิบายลักษณะของเมืองกรุงเทพมหานคร ตามเขตการปกครองโดยมีพื้นที่ของเขตชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ซึ่งแต่ละกลุ่มสรุปได้ดังนี้

1. เขตเมืองชั้นใน (Inner City) ประกอบด้วยศูนย์กลางเมืองเดิมและเขตต่าง ๆ รวม 22 เขต เป็นพื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นฐานชุมชนในระยะเริ่มแรก (บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์) และพื้นที่อนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สถานที่ราชการ สถานศึกษา ย่านการค้าธุรกิจหนาแน่น โดยมีประชากรพำนักอยู่โดยเฉลี่ยมากกว่า 10,000 คน ต่อตารางกิโลเมตร
2. เขตเมืองชั้นกลางหรือพื้นที่ต่อเมือง (Middle zone / Urban fringe) อันเป็นเขตพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ขยายตัวชั้นในกับพื้นที่รอบนอก ตั้งอยู่ในรัศมี 10-20 กิโลเมตรจากศูนย์กลางเมืองชั้นใน โดยมีการขยายตัวของกิจกรรมด้านการค้าและที่พักอาศัยในลักษณะกระจายตัว โดยครอบคลุมพื้นที่ด้านทิศตะวันออก 14 เขต และพื้นที่ด้านทิศตะวันตก 2 เขต
3. เขตชั้นนอกหรือพื้นที่เขตชานเมือง (Sub - urban area) เป็นพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นที่ว่างและพื้นที่เกษตรกรรม มีลักษณะผสมผสานระหว่างเมืองกับชนบท เป็นเขตที่อยู่ห่างจากศูนย์กลางเมืองเกินกว่า 20 กิโลเมตร ด้านตะวันออกประกอบด้วย เขตมีนบุรี คลองสามวา หนองจอก และลาดกระบัง ด้านตะวันตกประกอบด้วย เขตบางบอน และบางขุนเทียน

เนื่องจากกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นเมืองเอกขนาดใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศ จึงมีผลให้ภาคและเมืองส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของกรุงเทพมหานครและยัง

เป็นแรงดึงดูดให้ประชาชนจากชนบทอพยพเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัย (2530) ได้กล่าวถึงผลกระทบจากการเติบโตของเมืองกรุงเทพมหานครที่สำคัญสามประการคือ

1. ความแออัดคับคั่งและการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการอพยพเข้ามาหางานทำในแหล่งอุตสาหกรรมและการใช้ที่ดินอย่างไม่มีระเบียบและไม่มีประสิทธิภาพเพราะขาดผังเมืองที่จะมาใช้ควบคุม

2. ปัญหาความยากจนในเมือง เนื่องจากจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครได้ทวีจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกินขีดความสามารถที่จะให้บริการด้านต่างๆ ได้อย่างเพียงพอ ประชากรส่วนหนึ่งซึ่งมีฐานะยากจนจึงขาดแคลนที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะผู้อพยพเข้ามาจากต่างจังหวัดเพื่อแสวงหางานทำ

3. ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันระหว่างภูมิภาคมีมากขึ้น เนื่องจากการลงทุนต่าง ๆ มากระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของการปกครอง การค้า การธนาคาร และอุตสาหกรรม

การวางแผนเพื่อพัฒนาเมืองในประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเติบโตอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานคร โดยครอบคลุมปัญหาทุก ๆ ด้านและจากการที่ประชากรและหน่วยผลิตต่าง ๆ เข้ามาอยู่รวมกันในเมือง ทำให้ได้รับประโยชน์ที่ได้รับการอยู่ร่วมกัน เนื่องจากค่าใช้จ่ายบางอย่างของประชากรและต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการแยกไปอยู่ตามลำพัง แต่การขยายตัวของเมืองไปยังพื้นที่รอบนอก อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบได้หลายประการ อาทิ การขาดความเป็นส่วนตัว ปัญหาความแออัดของที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงาน การจราจรติดขัดสภาพแวดล้อมเป็นพิษ และปัญหาสังคมต่าง ๆ

2.2 สภาพแวดล้อมในเขตเมืองและชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในเมืองมีความแตกต่างจากสภาพแวดล้อมในชนบท โดยที่สภาพแวดล้อมในเมืองจะมีลักษณะผสมผสานจากสิ่งต่างๆ ที่อยู่ภายในเมือง มิใช่เป็นสิ่งแวดล้อมที่ได้จากธรรมชาติโดยเหมือนในชนบท มหาวิทยาลัยสุโขทัย (2530) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงในเมืองสืบเนื่องมาจากภาวะการณ์กลายเป็นเมืองความทันสมัยความเป็นอุตสาหกรรมสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ชัดเจน คือการต่อสู้กับสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษคือ

1. มลภาวะทางอากาศ ซึ่งอากาศเป็นพิษในเมืองเกิดจากสาเหตุหลายประการ อาทิ เช่น ความหนาแน่นของประชากร การจราจรติดขัด โรงงานอุตสาหกรรมและอื่น ๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่มาจากมนุษย์ทั้งสิ้น

2. มลภาวะทางน้ำ น้ำเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความจำเป็นต่อทุกชีวิตในชุมชน แต่โดยทั่วไปแล้วน้ำในเมืองมักถูกเจือปนด้วย สิ่งมีพิษต่าง ๆ ที่ทำให้น้ำไม่บริสุทธิ์และไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้บริโภค

จากกระแสโลกาภิวัตน์ ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมในเขตเมืองหลวงและรอยต่อระหว่างเมืองกับชนบทชุกวิทย์ (2542) กล่าวไว้ว่าสังคมมีการเปลี่ยนแปลงโดยยอมรับเอาวัฒนธรรมใหม่ในการดำรงชีวิต การกิน อยู่ การแต่งกาย การศึกษา รวมทั้งวัฒนธรรมทางวัตถุที่เป็นสิ่งของเครื่องใช้ ของตกแต่งประดับ ประดางานสถาปัตยกรรม ทำให้สิ่งก่อสร้าง การตกแต่งตลอดจนงานทางการออกแบบชุมชนเมือง ตามรูปแบบของตะวันตกปรากฏขึ้น การเปลี่ยนแปลงในระบบของการผลิตและวิถีในการกระจาย ผลผลิตทำให้ต้องการอาคาร สถานที่และพื้นที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น ดังนั้นการขยายตัวและปรากฏตัวของงานสถาปัตยกรรมและชุมชนเมืองในรูปแบบตะวันตกจึงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งนี้ก็ ปรากฏการสร้างถนน สะพาน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ การเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจและสังคม นำผู้คนอพยพเข้าสู่เมืองซึ่งเป็นแหล่งงานเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นที่อยู่อาศัยจึงปรากฏขึ้นตามมาด้วย

นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สิ่งที่ปรากฏเด่นชัดในสภาพแวดล้อมเมืองในเขต ขึ้นนอกคือรูปแบบของสิ่งก่อสร้างเหล่านี้เป็นแบบอย่างของตะวันตก นับตั้งแต่ที่อยู่อาศัยที่เปลี่ยน จากเรือนไทยมาเป็นตึกอย่างฝรั่ง ร้านค้าที่เปลี่ยนจากค้าขายกันตามบ้านที่ปลูกริมทางมาเป็น ตึกแถวและห้างสรรพสินค้า รูปแบบดังกล่าวนี้อาจถือได้ว่าเป็นรูปแบบของการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมเมืองโดยทั่วไปจากผลกระทบของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3 สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

ในสังคมมนุษย์ที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่างๆ เพื่อดำรงชีวิตที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยจัดอยู่ในระบบการป้องกันตนจากอันตรายและความไม่ปลอดภัยทั้งหลาย ชุกวิทย์ (2542) อธิบายการจัดการออกแบบให้มีพื้นที่สำหรับรองรับหน้าที่สำคัญ 3 ประการดังต่อไปนี้

1. หน้าที่เพิ่มสมาชิกให้แก่สังคม โดยต้องมีพื้นที่สำหรับเลี้ยงดูสมาชิกที่เกิดมาใหม่
2. หน้าที่ในด้านกิจกรรมทางเพศ โดยมนุษย์มีความแตกต่างสัตว์ตรงที่สามารถทำการ สืบพันธุ์ โดยไม่มีเวลาจำกัด จึงสามารถมีกิจกรรมทางเพศได้แทบตลอดเวลา ดังนั้นจึงต้องมี พื้นที่มีดชิต มีความเป็นส่วนตัว
3. หน้าที่อบรมขั้นพื้นฐานให้แก่สมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้เพราะการที่จะทำให้มนุษย์ สามารถเป็นบุคคลของสังคมได้ จะต้องผ่านการขัดเกลาทางสังคม ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดย มีพื้นที่สำหรับพัฒนาสิ่งเหล่านี้ ภายในบ้านที่อยู่อาศัยนั่นเอง

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านรูปแบบ ซึ่งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับที่อยู่อาศัย ควบคู่กับพัฒนาการของที่อยู่อาศัยในช่วงเวลาต่างๆ ช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นถึงลักษณะทางกายภาพของที่อยู่อาศัย

สำหรับที่อยู่อาศัยในชุมชนเมืองเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและลักษณะที่อยู่อาศัยในเมือง เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อยู่อาศัยต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเมืองให้ได้ มหาวิทยาลัยสุโขทัย (2541) อธิบายถึงลักษณะที่อยู่อาศัยแบบเมืองซึ่งใช้เนื้อที่น้อยที่ปรากฏให้เห็นทั่วไปในเมืองที่มีความแออัดมีดังต่อไปนี้

1. ที่อยู่อาศัยแบบแฟลต เป็นที่อยู่อาศัยที่รัฐจัดให้ ลักษณะเป็นอาคารหลายชั้น แต่ละชั้นจะมีห้องหลายห้องสำหรับแต่ละครอบครัว
2. อาคารชุด..คอนโดมิเนียม เป็นลักษณะหนึ่งของอาคารที่อยู่อาศัยที่ปลูกสร้างเป็นอาคารสูงหลาย ๆ ชั้น ทำให้ได้จำนวนที่พักอาศัยมากกว่าบ้าน ตึกแถวหรือทาวน์เฮาส์ ซึ่งสร้างบนที่ดินขนาดเดียวกัน
3. ชุมชนแออัดลักษณะเป็นบ้านจำนวนมากในพื้นที่ขนาดเล็กและอยู่ในสภาพทรุดโทรม สร้างด้วยวัสดุต่ำกว่ามาตรฐานบ้านเรือนปลูกชิดติดกัน

การอยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแบบต่าง ๆ ในเมืองทำให้ผู้อยู่อาศัยจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมแบบนั้น ๆ ซึ่งการปรับตัวดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะตัว และพื้นฐานสังคมของแต่ละบุคคลและชุมชนด้วย

2.4 การพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชน

การพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนเป็นกระบวนการ ที่จะต้องทำการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายจะต้องมีหลักการและขั้นตอนการดำเนินงานเข้ามาเกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการติดตามผลงานและการประเมินผลการพัฒนาดังกล่าว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมที่ตอบสนองพฤติกรรมของมนุษย์ กัทธ(2545) กล่าวได้ว่า ความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์ ในการดำรงชีวิตมี 7 ชั้น ด้วยกันตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ด้านสรีระ (PHYSIOLOGICAL NEEDS)
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย (SAFETY & SECURITY NEEDS)
3. ด้านการยอมรับเป็นพวก (AFFILIATION NEEDS)
4. ด้านการนับถือยกย่อง (ESTEEM NEEDS)
5. ด้านความรู้และสติปัญญา (COGNITIVE NEEDS)

6. ด้านสุนทรียภาพ (AESTHETIC NEEDS)

7. ด้านการใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ (SELF – ACTUALIZATION NEEDS)

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่สนองต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ในที่สุดจากระดับหนึ่งให้สู่อีกระดับหนึ่งย่อมจะส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจและการเมืองภายในชุมชน

เมื่อได้ศึกษาสภาพแวดล้อมที่สนองต่อพฤติกรรมของมนุษย์แล้วจะต้องศึกษาต่อไปว่าแนวทางปฏิบัติในการพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช(2541) ได้อธิบาย แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาชุมชนไว้ดังต่อไปนี้

1. การยอมรับของประชาชน ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงอะไรก็แล้วแต่ต้องเริ่มต้นด้วยการหาข้อมูล หาสาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาที่ผ่านการพิจารณาร่วมกันตามขีดความสามารถของประชาชน
2. ให้การศึกษาการทำให้คนในชุมชนยอมรับการเปลี่ยนแปลงต้องใช้วิธีการให้ความรู้ การทำความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาย่อมส่งผลให้เกิดแนวทางปฏิบัติงานร่วมกันต่อไปได้
3. จัดให้มีการสาธิต การทำความเข้าใจด้วยการอธิบายอย่างเดี๋ยวจึงจะไม่เห็นผลชัดเจน จึงควรจัดให้มีการสาธิตประกอบการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์
4. สร้างผู้นำในท้องถิ่นวิธีการพัฒนาชุมชนโดยทั่วไปมักใช้ผู้นำของชุมชนเป็นสื่อและเป็นแรงกระตุ้นประชาชนทั่วไปให้เข้าร่วมการพัฒนา
5. ทำงานเป็นกลุ่มวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนทำงานในรูปแบบกลุ่มหรือชมรมโดยการจัดตั้งกลุ่มชมรมในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดพลังชุมชนได้ด้วย
6. พึ่งพิงกายกรภายในชุมชน กิจกรรมพัฒนาชุมชนจะยั่งยืนถาวรสืบต่อไปได้ในชุมชนก็ต่อไปได้ในชุมชนก็ต่อเมื่อคนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น และรับรู้ที่จะทำต่อไป

การพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชน เป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ต้องใช้เวลาและรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันในเรื่องที่จะทำจึงต้องมีการวางแผนล่วงหน้า การชักนำผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมตั้งแต่เริ่มต้น เป็นแนวทางสำคัญที่จะต้องพัฒนาเป็นกระบวนการและเชื่อมโยงระบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

วิธีการพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนที่สำคัญ คือ การให้ความรู้ การสาธิต การนำไปทัศนศึกษาหมู่บ้านที่สำเร็จและได้ผลมาแล้ว ฉะนั้นการหาข้อมูล การอาศัยผู้นำชุมชน การทำงานเป็นหมู่คณะและการพึ่งตนเอง จึงเป็นวิธีการที่ต้องเตรียมการ และวางแผนปฏิบัติอย่างชัดเจน

2.5 การพัฒนาที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เนื่องจากกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นนอกขนาดใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศ กล่าวคือ เป็นศูนย์กลางของการบริหารราชการ การค้า การธนาคารและเป็นแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สุด ทั้งมีบริการพื้นฐานต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในมาตรฐานสูงกว่าเมืองอื่น ๆ จึงมีพลังดึงดูดทางเศรษฐกิจสูง มีผลให้ภาคและเมืองส่วนใหญ่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2541) อธิบายถึงผลกระทบที่สำคัญสามประการคือ

1. ความแออัดคับคั่งและการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการอพยพเข้ามาหางานทำในแหล่งอุตสาหกรรมและการใช้ที่ดินอย่างไม่มีระเบียบและไม่มีประสิทธิภาพเพราะขาดผังเมืองที่จะมาใช้ควบคุม
2. ปัญหาความยากจนในเมือง เนื่องจากจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานคร ได้ทวีจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกินขีดความสามารถที่จะให้บริการด้านต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอประชากรส่วนหนึ่งซึ่งมีฐานะยากจนจึงขาดแคลนที่อยู่อาศัย
3. ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันระหว่างภูมิภาคมีมากขึ้น เนื่องจากการลงทุนต่าง ๆ มากจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของกาปกครอง การค้า การธนาคาร และอุตสาหกรรม

การวางแผนเพื่อพัฒนาเมืองเพื่อให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัยจำเป็นต้องพิจารณาถึงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเติบโตอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ และกายภาพ นานัปการ

เนื่องจากผลกระทบของการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในเมือง การเคหะแห่งชาติ (2544) ได้อธิบายสรุปรวมของการพัฒนาเมืองและที่อยู่อาศัย ตามวิสัยทัศน์ดังต่อไปนี้

1. มีหน่วยงานกลางด้านการพัฒนาเมืองและที่อยู่อาศัยระดับประเทศ
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ และมีรายได้จากภาษีอากร ตลอดจนมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการบริหารจัดการทั้งด้านการวางแผนพัฒนาและด้านการเงินการคลังของท้องถิ่น อีกทั้งสามารถประสานแผนงานและโครงการพัฒนาต่างๆ ภายนอกท้องถิ่น และสามารถควบคุมกำกับการพัฒนาในภาคเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีองค์กรพัฒนาเมือง ที่รับมอบหมายให้ดำเนินการพัฒนาเมืองแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือได้รับมอบหมายหน้าที่จากระดับเหนือขึ้นไป

สภาพการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นเงื่อนไขสำคัญ ที่จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ สามารถดำเนินโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยในเขตเมืองได้

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

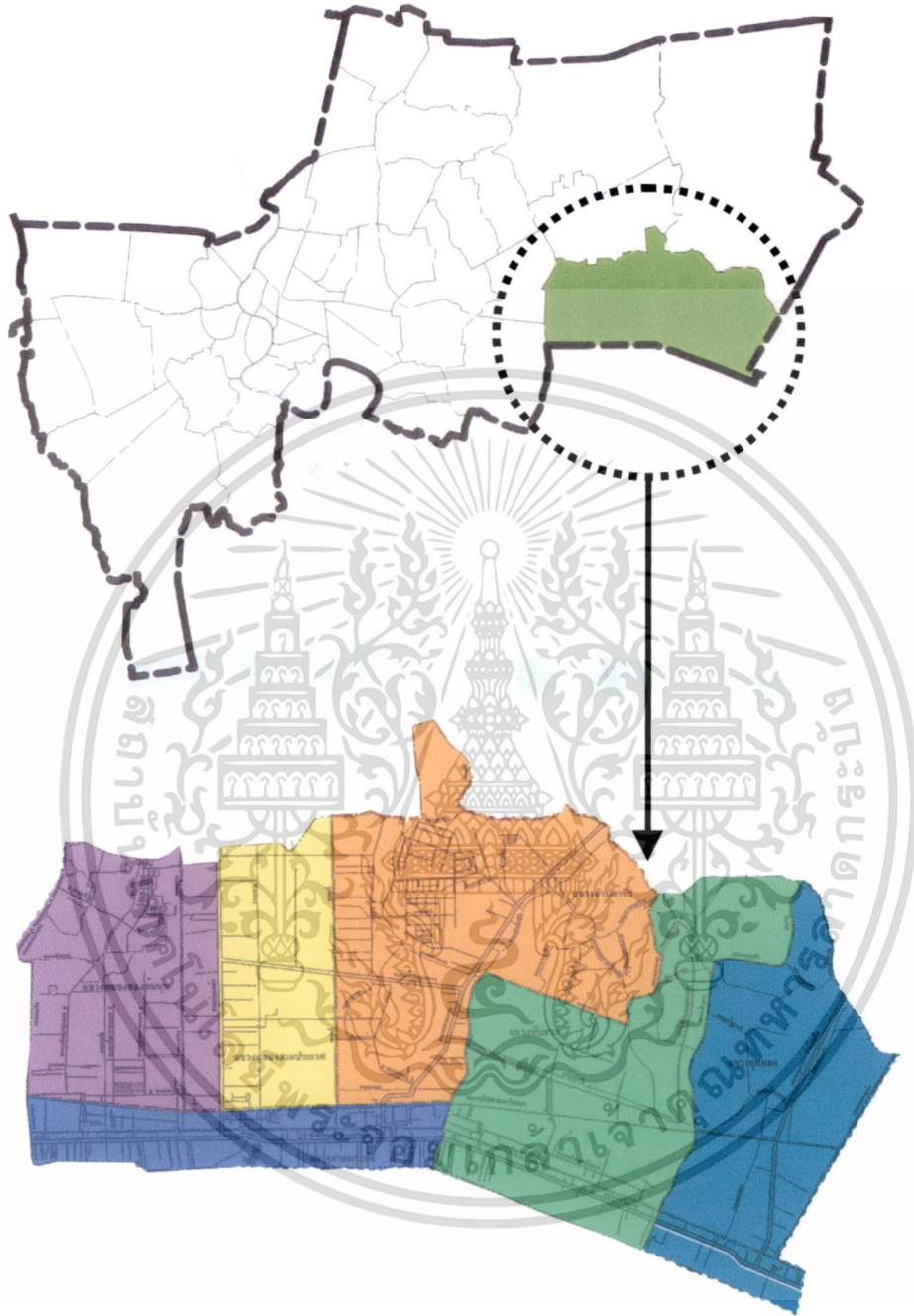
การวิจัยเรื่อง การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก : กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง มุ่งศึกษาการเติบโตของเมืองในพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นนอก สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของเมือง และแนวทางการวางแผนจัดการชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้สร้างนโยบายการพัฒนาเมืองชั้นนอกต่อไป จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงได้วางแผนวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรในการทำวิจัยเรื่อง การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง ครั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือน ผู้อาศัยในเขตลาดกระบัง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามทะเบียนราษฎร ในแขวงลาดกระบัง จำนวน 4,630 ครัวเรือน แขวงลำปลาทิว จำนวน 3,200 ครัวเรือน แขวงคลองสองต้นนุ่น จำนวน 3,060 ครัวเรือน แขวงคลองสามประเวศจำนวน 2,150 ครัวเรือน แขวงทับยาว 1,640 ครัวเรือน แขวงจอมทอง 1,230 ครัวเรือน รวมจำนวนครัวเรือนในเขตลาดกระบังทั้งสิ้น 15,910 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สมการ $n = \frac{N^2}{1 + N(0.05)^2}$

แผนที่แสดงพื้นที่ศึกษาในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อกำหนดจำนวนครัวเรือนที่ต้องทำการเก็บข้อมูลในแต่ละแขวงในเขตลาดกระบังตาม อัตราส่วนจำนวนประชากรครัวเรือนข้างต้น ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตาราง 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนในเขตลาดกระบัง

แขวงในลาดกระบัง	ประชากรครัวเรือน		กลุ่มตัวอย่างครัวเรือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. แขวงลาดกระบัง	4,630	29	113	29
2. แขวงลำปาทิว	3,200	20	78	20
3. แขวงคลองสองต้นนุ่น	3,060	19	74	19
4. แขวงคลองสาม	2,150	14	55	14
ประเทศ				
5. แขวงทับยาว	1,640	10	39	10
6. แขวงจอมทอง	1,230	8	31	8
รวม	15,910	100	390	100

จากตารางแสดงจำนวนประชากรครัวเรือน และกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนในเขตลาดกระบังดังกล่าว สรุปได้ว่าในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 390 ครัวเรือน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแสดงความคิดเห็น เรื่อง การขยายตัวของเมืองและ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก : กรณีศึกษาเขตลาดกระบังซึ่งผู้ช่วยวิจัยได้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือวิจัย

- 1.1 ได้ศึกษาเอกสาร บทความ สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของ เมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยทั้งในและต่าง ประเทศ
- 1.2 ได้ศึกษาจากสภาพพื้นที่จริงในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยสำรวจและสังเกต สถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่
- 1.3 ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัย
- 1.4 นำแบบสอบถามที่ร่างแล้วไปทดสอบใช้ (PIROT SERVUY) กับครัวเรือนที่ไม่ใช้กลุ่ม ตัวอย่างนอกเขตลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วนำออกไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

2. ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่ขัดแย้งกันและแนวทางแก้ปัญหา

ตอนที่ 3 การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันและแนวทางแก้ปัญหา

ตอนที่ 4 นโยบายและแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่าง เดือน มกราคม 2548 ถึง เดือน มีนาคม 2548 เป็นระยะเวลา 3 เดือน กับกลุ่มตัวอย่าง ในเขตลาดกระบังจำนวน 420 ตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตลาดกระบัง เพื่อศึกษาจำนวนหมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน ในแต่ละท้องที่ภายในพื้นที่ศึกษา
2. ทำการสุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูลในแต่ละแขวงทั้งหมด 6 แขวง ในเขตลาดกระบัง โดยผู้วิจัยและทีมงานผู้ช่วยวิจัย
3. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อคัดแยกแบบสอบถามที่นำไปใช้ประมวลผลได้ กับแบบสอบถามที่ต้องทำการสอบถามซ่อมแซม
4. เก็บข้อมูลซ่อมแซมในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สมบูรณ์ โดยผู้วิจัยและทีมงานผู้ช่วยวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจาแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (STATISTICAL PACKAGE SOCIAL SCIENCE) เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและแปรผลโดยการบรรยายดังนี้

1. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของครัวเรือนในเขตลาดกระบังโดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ
2. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของครัวเรือนในเขตลาดกระบัง โดยการแจกแจงความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

3. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความขัดแย้งระหว่างสภาพเมืองและสภาพชนบทในพื้นที่ศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และระดับปัญหา
4. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมโดยการแจกแจงความถี่และระดับปัญหา

84046

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การขยายตัวของเมืองสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษา เขตลาดกระบัง มุ่งศึกษา การขยายตัวของเมืองที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย ในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
2. ลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
3. การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันและแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งของสิ่งแวดล้อม
4. แนวทางด้านนโยบายและแผนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย

4.1 ข้อมูลทั่วไปและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

ตาราง 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
1. อายุ		
20 - 29 ปี	32	8
30 - 39 ปี	88	23
40 - 49 ปี	121	31
50 - 59 ปี	96	25
60 - 69 ปี	38	10
70 ปีขึ้นไป	15	3
2. เพศ		
ชาย	210	54
หญิง	180	46
3. ศาสนา		
พุทธ	328	84
คริสต์	21	5
อิสลาม	40	11
อื่นๆ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	0	0
ประถมศึกษา	28	8
มัธยมศึกษาตอนต้น	21	5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	105	27
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	165	42
ปริญญาตรี	59	15
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3
5. อาชีพหลัก		
เกษตรกรรวม	96	25
รับราชการ	52	13
กิจการส่วนตัว	11	3
พนักงานบริษัท	41	11
พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม	119	31
รับจ้าง	40	10
ค้าขาย	30	7
ไม่มีอาชีพ	1	0
อื่นๆ	0	0
6. สถานภาพ		
โสด	88	23
แต่งงาน	276	71
หย่าร้าง	26	6
7. สถานภาพที่อยู่อาศัย		
บ้านตนเอง	310	79
บ้านเช่า	63	16
อยู่ฟรี	17	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน (คน) N = -390	ร้อยละ
8. รูปแบบที่อยู่อาศัยปัจจุบัน		
บ้านเดี่ยว	214	55
บ้านแถว (ทาวน์เฮาส์)	217	33
คอนโดมิเนียม	18	5
หอพัก	9	2
อาคารพาณิชย์	22	5
อื่นๆ	0	0
9. ระยะเวลาการอยู่อาศัยในบ้าน		
ปัจจุบัน	79	20
น้อยกว่า 5 ปี	215	55
5-10 ปี	96	25
มากกว่า 10 ปี		
10. จำนวนสมาชิกในบ้านของท่าน	40	10
1-2 คน	205	53
3-4 คน	118	30
5-6 คน	27	7
มากกว่า 7 คน		
11. เหตุผลสำคัญที่ท่านอาศัยในหมู่บ้าน		
ปัจจุบัน	220	56
ใกล้ที่ทำงาน	58	15
ใกล้ญาติพี่น้อง	41	11
ใกล้โรงเรียนลูกหลาน	38	10
ใกล้ความสะดวกสบายจากเมือง	33	8
เป็นชุมชนที่มีสิ่งแวดล้อมดีที่สุดใน	0	0
อื่นๆ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
12. ท่านมีแผนที่จะอยู่อาศัยในบ้านหลังปัจจุบันนานเท่าใด		
น้อยกว่า 1 ปี	10	3
1-5 ปี	92	23
6-10 ปี	4	1
11-15 ปี	2	0.5
16-20 ปี	2	0.5
มากกว่า 21 ปี	280	72

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของครัวเรือนในเขตลาดกระบังที่ตอบแบบสอบถามพบว่าหัวหน้าครัวเรือนอายุ 40 – 49 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 โดยที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54 นอกจากนั้น เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 46 และประชาชนนับถือศาสนาพุทธมากที่สุดคือร้อยละ 84 รองลงมาคือศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ 11 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 5 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน มีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือมัธยมตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 27 ลำดับต่อมาคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับส่วนอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน เป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31 อาชีพเกษตรกรรมรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุดคือกิจการส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 3 ในด้านสถานภาพของหัวหน้าครัวเรือนที่แต่งงานแล้ว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71 รองลงมาคือสถานภาพโสดคิดเป็นร้อยละ 23 และน้อยที่สุดคือหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 6 ตามลำดับ

ในส่วนของสถานภาพที่อยู่อาศัย พบว่าส่วนใหญ่เป็นบ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 79 รองลงมาคือบ้านเช่าคิดเป็นร้อยละ 16 ที่เหลือเป็นการอยู่อาศัยฟรี คิดเป็นร้อยละ 5 ด้านรูปแบบที่อยู่อาศัยปัจจุบันพบว่าส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยวคิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาเป็นบ้านแถวคิดเป็นร้อยละ 33 ลำดับต่อมาคือ คอนโดมิเนียมคิดเป็นร้อยละ 5 ซึ่งเท่ากับอาคารพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 5 เช่นเดียวกัน น้อยที่สุดคือหอพัก คิดเป็นร้อยละ 2 ส่วนระยะเวลาการอยู่อาศัยในบ้านปัจจุบันพบว่าอยู่อาศัย 5 - 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคืออยู่อาศัยมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 และอยู่อาศัยน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 ในด้านจำนวนสมาชิกในบ้านพบว่าจำนวน 3-4 คน มากที่สุดคือร้อยละ 53 รองลงมาคือ 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ลำดับ

ต่อมาคือ 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และมากกว่า 7 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7 ส่วนเหตุผลสำคัญที่พักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านปัจจุบันพบว่าเหตุผลใกล้ที่ทำงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาคือเหตุผลใกล้ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 15 ลำดับต่อมาเหตุผลใกล้โรงเรียนลูกหลาน คิดเป็นร้อยละ 11 ใกล้ความสะดวกสบายจากเมือง คิดเป็นร้อยละ 10 และน้อยที่สุดคือเหตุผลเป็นชุมชนที่มีสิ่งแวดล้อมดีที่สุดในบ้านหลังปัจจุบันนั้น วางแผนจะอยู่อาศัยมากกว่า 21 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมาวางแผนจะอยู่อาศัย 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 23 ลำดับต่อมาวางแผนจะอาศัยอยู่น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 3 และวางแผนจะอยู่อาศัย 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี มีปริมาณเท่ากัน คือร้อยละ 0.5

4.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

ตาราง 4.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
1. รูปแบบบ้านพักอาศัยที่เป็นที่นิยมในเขตลาดกระบัง		
บ้านเดี่ยว	297	75
บ้านแถว (ทาวน์เฮาส์)	72	18
คอนโดมิเนียม	1	0
หอพัก	3	2
อาคารพาณิชย์	20	5
อื่น ๆ	0	0
2. สภาพแวดล้อมบริเวณบ้านพักอาศัยในอนาคต		
เสื่อมโทรมอย่างหนัก	51	13
มีปัญหาพอสมควร	248	64
สภาพเหมือนเดิม	58	15
สภาพแวดล้อมดีขึ้น	33	8

ตารางที่ 4.2 แสดงลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยโดยหัวหน้าครัวเรือนใน เขตลาดกระบัง ที่ตอบแบบสอบถามพบว่า รูปแบบบ้านพักอาศัยที่เป็นที่นิยมใน เขตลาดกระบัง มากที่สุดคือบ้านเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาคือบ้านแถว คิดเป็นร้อยละ 18 ลำดับต่อมาคือ อาคารพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 5 น้อยที่สุด คือหอพัก คิดเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ

ส่วนสภาพแวดล้อมบริเวณบ้านพักอาศัยในอนาคต ในเขตลาดกระบัง พบว่ามีแนวโน้มมีปัญหาพอสมควรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาคือ มีแนวโน้มสภาพเหมือนเดิม คิดเป็นร้อยละ 15 ลำดับต่อมาคือมีแนวโน้มเสื่อมโทรมอย่างหนัก คิดเป็นร้อยละ 13 และน้อยที่สุด คือมีแนวโน้มสภาพแวดล้อมดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ

ตาราง 4.3 แสดงปัญหาด้านลักษณะที่อยู่อาศัย

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
ปัญหาความสวยงามของที่อยู่อาศัย		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	98	25
ปรับปรุง	142	37
ไม่ต้องปรับปรุง	150	38
ปัญหาวัสดุสร้างบ้านที่เป็นอันตราย		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	164	42
ปรับปรุง	175	45
ไม่ต้องปรับปรุง	51	13
ปัญหาความหนาแน่นของบ้าน		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	18	5
ปรับปรุง	67	17
ไม่ต้องปรับปรุง	305	78
ปัญหาเพื่อนบ้านและผู้อยู่อาศัยในชุมชน		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	47	12
ปรับปรุง	105	27
ไม่ต้องปรับปรุง	238	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงปัญหาด้านลักษณะที่อยู่อาศัยใน เขตลาดกระบัง ด้านปัญหาความสวยงามของที่อยู่อาศัยพบว่า หัวหน้าครัวเรือน แสดงความคิดเห็นว่าไปต้องปรับปรุงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38 ซึ่งใกล้เคียงกันกับผู้ที่เห็นว่าจะต้องมีการปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 37 ส่วนที่คิดว่าต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วน คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าความสวยงามของบ้านเป็นปัญหาที่ไม่รุนแรงในเขตลาดกระบัง

ด้านปัญหาวัสดุสร้างบ้านที่เป็นอันตราย จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือน พบว่าเห็นควรต้องปรับปรุงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 ซึ่งใกล้เคียงกับเห็นควรปรับปรุงโดยเร่งด่วน คิดเป็นร้อยละ 42 ส่วนที่เห็นว่าไม่ต้องปรับปรุงมีเพียงร้อยละ 13 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาวัสดุสร้างบ้านที่ไปปลอดภัยเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีการสำรวจและวิเคราะห์การใช้งานอย่างจริงจัง

ในเรื่องของปัญหาความหนาแน่นของบ้าน จากการสอบถามพบว่าหัวหน้าครัวเรือนให้ความเห็นว่าไปต้องปรับปรุงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78 รองลงมาเห็นว่าจะต้องปรับปรุงเพียงร้อยละ 17 ส่วนที่เห็นว่า ต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วนมีเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในเขตลาดกระบังยังไม่มี ความหนาแน่นของบ้านเรือนจนก่อให้เกิดปัญหา แต่อาจมีเพียงบางพื้นที่เท่านั้นที่มีปัญหาเหล่านี้

นอกจากนี้ปัญหาเพื่อนบ้านและผู้อยู่อาศัยในชุมชน จากการสำรวจจากหัวหน้าครัวเรือนพบว่า ส่วนมากเห็นว่าจะไม่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 61 ส่วนที่เห็นว่าจะต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 27 และส่วนที่เห็นว่าจะต้องปรับปรุงโดยด่วนมีเพียงร้อยละ 12 แสดงให้เห็นว่าปัญหาสังคมในชุมชนของเขตลาดกระบังยังไม่มากนัก ซึ่งอาจมีเพียงบางพื้นที่เท่านั้นที่มีปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้น

ตาราง 4.4 แสดงปัญหาสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
พื้นที่โล่งรอบบ้าน		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	46	12
ปรับปรุง	136	35
ไม่ต้องปรับปรุง	208	53
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	69	18
ปรับปรุง	109	49
ไม่ต้องปรับปรุง	131	33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
การให้บริการสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์)		
ปรับปรุงโดยด่วน	121	31
ปรับปรุง	214	55
ไม่ต้องปรับปรุง	55	14
น้ำท่วมบริเวณบ้าน		
ปรับปรุงโดยด่วน	247	63
ปรับปรุง	121	31
ไม่ต้องปรับปรุง	22	6

ตารางที่ 4.4 แสดงปัญหาสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย ในเขตลาดกระบัง จากการสอบถาม หัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่พบว่าปัญหาพื้นที่โล่งรอบบ้านมีน้อยมากโดยผู้ที่ไม่ต้องปรับปรุงมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53 ลำดับต่อมาผู้ที่เห็นว่าจะต้องปรับปรุงมีเพียง ร้อยละ 33 ส่วนผู้ที่เห็นว่าจะต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วนมีเพียงร้อยละ 12 เท่านั้น

ด้านปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จากการสอบถามพบว่าเห็นควรต้องปรับปรุงมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือไม่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 33 และเห็นควรปรับปรุงโดยเร่งด่วนมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ยังคงรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินบริเวณที่อยู่อาศัยของตนเองอยู่พอสมควร

ในส่วนของปัญหาการให้บริการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนพบว่าส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาเห็นว่าควรต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วน คิดเป็นร้อยละ 31 ส่วนที่เห็นว่าจะไม่ต้องปรับปรุงมีเพียงร้อยละ 14 จากข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการให้บริการด้านสาธารณูปโภคในเขตลาดกระบังยังต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชน

นอกจากนี้ปัญหาน้ำท่วมบริเวณบ้าน จากการสำรวจโดยแบบสอบถามพบว่าต้องปรับปรุงโดยด่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาเห็นควรต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 31 ส่วนที่เห็นว่าไม่ต้องปรับปรุงมีเพียง ร้อยละ 6 เท่านั้น จากข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าปัญหาน้ำท่วมที่อยู่อาศัยในพื้นที่ลาดกระบังเป็นปัญหาที่ต้องจัดการโดยเร่งด่วนที่สุด

ตาราง 4.5 แสดงปัญหาผลกระทบที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
ปัญหาอากาศเป็นพิษ		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	64	16
ปรับปรุง	117	30
ไม่ต้องปรับปรุง	209	54
ปัญหาเสียงรบกวน		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	94	24
ปรับปรุง	114	29
ไม่ต้องปรับปรุง	182	47
ปัญหาขยะและสิ่งสกปรก		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	80	21
ปรับปรุง	99	25
ไม่ต้องปรับปรุง	211	54
ปัญหาน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล		
ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	107	27
ปรับปรุง	228	58
ไม่ต้องปรับปรุง	55	15

จากตารางที่ 4.5 แสดงปัญหาผลกระทบที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่ศึกษาพบว่าปัญหาอากาศเป็นพิษนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาเห็นว่าควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนที่เห็นว่าต้องปรับปรุงโดยด่วนมีเพียง ร้อยละ 16 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าปัญหาอากาศเป็นพิษยังไม่ใช้ปัญหาเร่งด่วนในเขตลาดกระบัง

ด้านปัญหาเสียงรบกวนในเขตลาดกระบัง พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมาคือต้องปรับปรุง ร้อยละ 29 และน้อยที่สุดคือต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วน คิดเป็นร้อยละ 24 ตามลำดับแสดงในเห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตลาดกระบังปลอดภัยจากเสียงรบกวน และมีปัญหาเพียงบางพื้นที่เท่านั้น

ในส่วนของปัญหาขยะและสิ่งสกปรกในเขตลาดกระบัง จากการสอบถามพบว่า ไม่ต้องการปรับปรุงมากที่สุดถึงร้อยละ 54 รองลงมาคือ ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 25 และส่วนที่เห็นว่าต้องปรับปรุงโดยด่วน คิดเป็นร้อยละ 21 ตามลำดับแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตลาดกระบังไม่มีปัญหาด้านขยะและสิ่งสกปรก แต่มีเพียงบางพื้นที่เท่านั้นที่ต้องปรับปรุง

ในส่วนของปัญหาน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลในเขตลาดกระบัง จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่ศึกษาพบว่าเห็นควรต้องปรับปรุงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาเห็นว่าจะต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วนคิดเป็นร้อยละ 27 ส่วนที่เห็นว่าไม่ต้องปรับปรุงมีเพียงร้อยละ 15 เท่านั้น ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ในเขตลาดกระบังมีปัญหาน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลที่ต้องทำการแก้ไขมากที่สุด

4.3 การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกัน และแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งของสิ่งแวดล้อม

ตาราง 4.6 แสดงลักษณะขัดแย้งของพื้นที่การเกษตรและอุตสาหกรรม

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
1. ที่อยู่อาศัยปัจจุบันอยู่ใกล้กิจกรรมชนิดใด		
บ้านจัดสรรและพื้นที่อยู่อาศัย	147	38
เกษตรกรรม	83	21
โรงงานอุตสาหกรรม	19	5
การค้าและพาณิชยกรรม	86	22
โรงเรียนและสถานศึกษา	55	14
2. กิจกรรมที่ไม่ต้องการให้อยู่ในชุมชนที่อยู่อาศัย		
บ้านจัดสรรและที่อยู่อาศัย	20	5
เกษตรกรรม	32	8
โรงงานอุตสาหกรรม	228	58
การค้าและพาณิชยกรรม	76	19
โรงเรียนและสถานศึกษา	34	10

ตาราง 4.7 แสดงลักษณะขัดแย้งระหว่างลำคลองกับถนนสาธารณะ

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
3. เส้นทางสาธารณะชนิดใดเป็นที่นิยมมากที่สุดในกลุ่มชน		
ลำคลองสาธารณะ	41	11
ถนนสาธารณะ	276	71
รถไฟ	73	18
4. การระบายน้ำทิ้งและขยะจากบ้านที่สะดวกที่สุด		
ลำคลอง	92	24
ถังขยะบริเวณถนน	290	74
อื่นๆ	8	2
5. ลำคลองสาธารณะมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตปัจจุบันหรือไม่สำคัญ		
สำคัญ	185	47
ไม่สำคัญ	177	45
ไม่แน่ใจ	28	8

ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะขัดแย้งของพื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนในเขตลาดกระบัง ด้านกิจกรรมที่อยู่ใกล้ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน พบว่าอยู่ใกล้บ้านจัดสรรและพื้นที่อยู่อาศัยมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 38 รองลงมาอยู่ใกล้การค้าและพาณิชยกรรมคิดเป็นร้อยละ 22 ลำดับต่อมาอยู่พื้นที่เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 21 อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 5

ส่วนกิจกรรมที่ประชาชนไม่ต้องการให้อยู่ในชุมชนที่อยู่อาศัย จากการสอบถามพบว่ามากที่สุดคือโรงงานอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาคือการค้าและพาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ 19 ลำดับต่อมาคือโรงเรียนและสถานศึกษาเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 8 และน้อยที่สุดคือบ้านจัดสรรและที่อยู่อาศัย จากข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า โรงงานอุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมมีการอยู่อาศัยของประชาชนมากที่สุด

ด้านเส้นทางสาธารณะที่เป็นที่นิยมในเขตลาดกระบัง จากการสำรวจโดยแบบสอบถาม พบว่าถนนสาธารณะเป็นที่นิยมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71 รองลงมาคือ รถไฟ คิดเป็นร้อยละ 18 ส่วนลำคลองสาธารณะเป็นที่นิยมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการสัญจรแบบดั้งเดิมโดย ลำคลองสาธารณะมีการใช้งานน้อยมาก การระบายน้ำทิ้งและขยะจากบ้านเรือนที่พักอาศัย จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่ศึกษาพบว่า ใช้ถังขยะบริเวณถนนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74 รองลงมาคือลำคลอง คิดเป็นร้อยละ 24 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม แต่ยังมีบางส่วนที่สร้างมลภาวะให้กับลำคลองในเขตลาดกระบัง

นอกจากนี้ความคิดเห็นว่าลำคลองสาธารณะมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตปัจจุบันหรือไม่ จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนพบว่า มีผู้เห็นความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมาเห็นว่าไม่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ 45 และผู้ที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 8 จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าประชาชนคิดว่าลำคลองสาธารณะมีความสำคัญใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่เห็นความสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนโดยเร่งด่วน

ตาราง 4.8 แสดงลักษณะขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตท้องถิ่นและวิถีชีวิตแบบเมือง

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
1. บ้านสร้างจากวัสดุชนิดใดเป็นที่นิยมมากที่สุด		
บ้านไม้	61	16
บ้านครึ่งไม้ครึ่งคอนกรีต	107	27
บ้านคอนกรีต	219	56
บ้านวัสดุสมัยใหม่ เช่น กระจก, อัลลอยด์	3	1
2. หากมีโอกาสสร้างบ้านหลังใหม่ในชุมชนเดิมจะเลือกวัสดุชนิดใด		
บ้านไม้	81	21
บ้านครึ่งไม้ครึ่งคอนกรีต	91	23
บ้านคอนกรีต	208	53
บ้านวัสดุสมัยใหม่ เช่น กระจก, อัลลอยด์	10	1

ตาราง 4.8 แสดงลักษณะขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตท้องถิ่นและวิถีชีวิตแบบเมือง

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
4. วิถีชีวิตครอบครัวของท่านเป็นแบบใด		
วิถีชีวิตแบบท้องถิ่นเดิม	17	4
วิถีชีวิตผสมผสานท้องถิ่นและเมือง	180	46
วิถีชีวิตแบบเมือง	193	50
5. วิถีชีวิตแบบเมืองรบกวนวิถีแบบท้องถิ่นในชุมชนหรือไม่		
รบกวนมาก	81	21
รบกวนพอสมควร	93	24
รบกวนเล็กน้อย	72	18
ไม่รบกวนเลย	144	37

จากตารางที่ 4.8 แสดงลักษณะขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตท้องถิ่นและวิถีชีวิตแบบเมือง โดยการสำรวจจากหัวหน้าครัวเรือนในเขตลาดกระบัง บ้านสร้างจากวัสดุชนิดใดเป็นที่นิยมมากที่สุด ในชุมชน นิยมมากที่สุดคือบ้านคอนกรีต คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาคือบ้านครึ่งไม้ครึ่งคอนกรีต คิดเป็นร้อยละ 27 ลำดับต่อมาคือบ้านไม้ คิดเป็นร้อยละ 16 และน้อยที่สุดคือบ้านสร้างจากวัสดุสมัยใหม่ คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

ส่วนวัสดุที่คิดจะเลือกใช้เมื่อมีโอกาสสร้างบ้านสร้างหลังใหม่ ในชุมชนเดิมนั้นพบว่า บ้านคอนกรีต มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือบ้านครึ่งไม้ครึ่งคอนกรีต คิดเป็นร้อยละ 23 ลำดับต่อมาคือบ้านไม้ คิดเป็นร้อยละ 21 และน้อยที่สุดคือบ้านวัสดุสมัยใหม่ คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าความนิยมบ้านคอนกรีตแบบเมืองเข้ามาในเขตลาดกระบัง

ในด้านลักษณะประชากรในชุมชนที่อยู่อาศัยปัจจุบัน จากการสำรวจโดยแบบสอบถามพบว่าลักษณะยึดหยุ่นในประเพณีวัฒนธรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาคือ เครื่องครัดในประเพณีวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุดคือไม่ยึดถือประเพณีวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 17 ตามลำดับ ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากแบบเดิม

สำหรับวิถีชีวิตครอบครัวของตนเองนั้น จากการสอบถามในพื้นที่ที่ศึกษาพบว่ามากที่สุดคือ วิถีชีวิตแบบเมือง คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือวิถีชีวิตผสมผสานทั้งถิ่นและเมือง คิดเป็นร้อยละ 46 และน้อยที่สุดคือวิถีชีวิตแบบท้องถิ่นเดิม คิดเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ

นอกจากนี้ การแสดงความคิดเห็นว่าวิถีชีวิตแบบเมืองรบกวนวิถีชีวิตแบบท้องถิ่นหรือไม่ จากการสำรวจพบว่ามากที่สุดคือ ไม่รบกวนเลย คิดเป็นร้อยละ 24 ลำดับต่อมาคือ รบกวนมาก คิดเป็นร้อยละ 21 และน้อยที่สุดคือรบกวนเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 18 ตามลำดับ

ตาราง 4.9 แสดงแนวทางการแก้ไขปัญหาคัดแย้งของสภาพแวดล้อม

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
ใครคือผู้มีส่วนรับผิดชอบในการแก้ไข ความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น		
สำนักงานกรุงเทพมหานคร	55	14
สำนักงานเขตลาดกระบัง	82	21
ประชาชนในพื้นที่	54	14
ประชาชนผู้ย้ายมาใหม่	61	16
นักลงทุนในพื้นที่	73	19
ผู้ประกอบการที่อยู่อาศัย	36	9
การเคหะแห่งชาติ	29	7

ตารางที่ 4.9 แสดงแนวทางการแก้ไขปัญหาคัดแย้งของสภาพแวดล้อม จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนในเขตลาดกระบัง ในด้านความคิดว่าใครคือผู้มีส่วนรับผิดชอบในการแก้ไขความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นพบว่าเห็นควรเป็น สำนักงานเขตลาดกระบังมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21 รองลงมาคือ นักลงทุนในพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 19 ลำดับต่อมาคือ ประชาชนผู้ย้ายมาใหม่ คิดเป็นร้อยละ 16 สำนักงานกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 14 ซึ่งเท่ากับ ประชาชนในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 14 ผู้ประกอบการที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 9 และน้อยที่สุดคือการเคหะแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 7 จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าประชาชนคาดหวังการแก้ไขปัญหาคัดแย้งในสภาพแวดล้อม จากสำนักงานเขตในพื้นที่มากที่สุด

ตาราง 4.10 แสดงการบริหารจัดการปัญหาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมในเขตลาดกระบัง

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
1. รูปแบบที่เหมาะสมของที่อยู่อาศัย		
สำคัญ	160	41
ไม่สำคัญ	72	18
ไม่แน่ใจ	158	41
2. ความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย		
สำคัญ	257	66
ไม่สำคัญ	30	8
ไม่แน่ใจ	103	26
3. ตลาดการค้าที่อยู่อาศัย		
สำคัญ	126	32
ไม่สำคัญ	192	49
ไม่แน่ใจ	72	19
4. สภาพสังคมในชุมชน		
สำคัญ	244	63
ไม่สำคัญ	97	25
ไม่แน่ใจ	49	12

ตารางที่ 4.10 แสดงการบริหารจัดการปัญหาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมในเขตลาดกระบัง จากการสอบถาม หัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่ศึกษา ด้านรูปแบบที่เหมาะสมของที่อยู่อาศัยนั้น พบว่ามีผู้ให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41 ซึ่งเท่ากับผู้ที่ให้ความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 41 และน้อยที่สุดคือผู้ให้ความเห็นที่ไม่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ 18 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรื่องรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นเรื่องสำคัญในการดูแลสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

ด้านความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย จากการสำรวจหัวหน้าครัวเรือนพบว่ามีผู้ให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาคือไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการด้านความหนาแน่นของที่อยู่อาศัยมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนตลาดการค้าที่อยู่อาศัยนั้น จากการศึกษาโดยแบบสอบถามพบว่ามากที่สุดคือผู้เห็นว่าไม่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือเห็นว่าสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 32 และน้อยที่สุดคือผู้ที่เห็นว่าไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 19 ตามลำดับ ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ศึกษายังไม่เห็นความสำคัญของการจัดการด้านตลาดการค้าที่อยู่อาศัย

สำหรับสภาพสังคมในชุมชน จากการสำรวจโดยแบบสอบถาม พบว่ามีผู้ให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาคือผู้ที่ไม่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมาคือผู้ที่ไม่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุดคือไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 12 ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสภาพสังคมในชุมชนเป็นเรื่องสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตตลาดกระบ้ง

4.4 แนวทางด้านนโยบายและแผนงาน

ตาราง 4.11 แสดงแนวทางด้านนโยบายและแผนงานสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
1. นโยบายเรื่องใดที่ต้องการให้ใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมากที่สุด		
นโยบายการใช้ที่ดิน	78	20
นโยบายด้านการคมนาคมขนส่ง	86	22
นโยบายด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและสังคม	47	12
นโยบายด้านสาธารณสุข	110	28
นโยบายด้านรูปแบบของที่อยู่อาศัย	69	18
2. นโยบายในการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตตลาดกระบ้งควรใช้เหมือนกับเขตอื่น ๆ หรือไม่		
ควรใช้เหมือนกัน	127	33
ไม่ควรใช้เหมือนกัน	206	53
ไม่แน่ใจ	57	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.11 แสดงแนวทางด้านนโยบายและแผนงานสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยจากการสำรวจโดยสอบถามหัวหน้าครัวเรือน ในเขตลาดกระบัง ด้านนโยบายที่ต้องการให้ใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่ามีผู้ให้ความเห็นว่านโยบายด้านสาธารณูปโภค จำเป็นที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28 รองลงมาคือนโยบายด้านการคมนาคมขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 22 ลำดับต่อมาคือนโยบายด้านการใช้ที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 20 นโยบายด้านรูปแบบที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 18 และน้อยที่สุดคือนโยบายด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมและสังคม คิดเป็นร้อยละ 12 ตามลำดับ

ส่วนนโยบายในการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบังควรใช้เหมือนหรือต่างกับเขตอื่น ๆ จากการศึกษาพบว่าผู้เห็นว่าไม่ควรใช้เหมือนกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือควรใช้เหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือควรใช้เหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 33 และน้อยที่สุดคือไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 14 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวทางการใช้นโยบายอย่างเฉพาะเจาะจงในเขตลาดกระบัง

ตาราง 4.12 แสดงความสำคัญของแผนการพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย

รายการ	จำนวน (คน) N = 390	ร้อยละ
1. แผนพัฒนาการบริหารจัดการชุมชน		
สำคัญ	276	71
ไม่สำคัญ	114	29
2. แผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์		
สำคัญ	312	80
ไม่สำคัญ	78	20
3. แผนพัฒนาการคมนาคมและสาธารณูปโภค		
สำคัญ	295	76
ไม่สำคัญ	95	24
4. แผนพัฒนาเมืองและการใช้ที่ดิน		
สำคัญ	219	56
ไม่สำคัญ	171	44
5. แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม		
สำคัญ	287	74
ไม่สำคัญ	103	26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน (คน) N = -390	ร้อยละ
6. แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ		
สำคัญ	207	53
ไม่สำคัญ	183	47

ตารางที่ 4.2 แสดงความสำคัญของแผนการพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยจาการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกับหัวหน้าครัวเรือนในเขตลาดกระบัง พบว่าแผนพัฒนาที่มีผู้ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ แผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือ แผนพัฒนาการคมนาคมและสาธารณูปโภค คิดเป็นร้อยละ 76 ลำดับต่อมาก็คือแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 74 แผนพัฒนาเมืองและการใช้ที่ดินคิดเป็นร้อยละ 56 และลำดับสุดท้ายคือแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 53 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การขยายตัวของเมือง และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอกกรณีศึกษา เขตลาดกระบัง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ ขอบเขตวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัย เรื่องการขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษา เขตลาดกระบังมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยจากการขยายตัวของเมือง 2) ศึกษาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เนื่องจากการใช้พื้นที่ร่วมกันของพื้นที่เกษตรกรรมกับชุมชนเมือง 3) ศึกษาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงแวดล้อมที่อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก

ขอบเขตการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 4 ข้อ ข้างต้น จึงได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประชากรคือ หัวหน้าครัวเรือนที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง และมีทะเบียนบ้านในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 15,910 ครัวเรือน โดยทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ 1) ตัวแปรต้น คือ การขยายตัวของเมืองในเขตลาดกระบัง ซึ่งเป็นพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก ของกรุงเทพมหานครและ 2) ตัวแปรตาม คือ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ของประชาชน ในพื้นที่เขตลาดกระบัง ความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมในพื้นที่

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จากหนังสือ เอกสาร บทความต่าง ๆ ติดต่อสำนักงานเขตลาดกระบัง เพื่อสำรวจจำนวนประชากร และศึกษาลักษณะพื้นที่ในเขตลาดกระบัง ทำการสำรวจภาคสนามในพื้นที่ศึกษา 6 แขวง หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับหัวหน้าครัวเรือนจำนวน 390 คน จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดทั้งหมดมาวิเคราะห์ผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ตามหลักการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง สรุปผลการวิจัยเป็นขั้นตอนต่อไปนี้

1. สถานภาพทั่วไปของประชากรในเขตลาดกระบัง
2. ลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง
3. การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันและแนวทางแก้ปัญหาความขัดแย้งของสิ่งแวดล้อม
4. นโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก

1. สถานภาพทั่วไปของประชากรในเขตลาดกระบัง หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มากที่สุดส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธถึงร้อยละ 84 จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมากที่สุด โดยมีอาชีพหลักเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นส่วนใหญ่ และมีสถานภาพแต่งงานมากที่สุด

ด้านสถานภาพที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นบ้านของตนเอง โดยมีรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว และส่วนมากมีระยะเวลาการอยู่อาศัยในบ้านปัจจุบันระหว่าง 5-10 ปี โดยมีสมาชิกในบ้านจำนวนระหว่าง 3-4 คน มากที่สุดซึ่งเหตุผลสำคัญที่เลือกอาศัยอยู่ในชุมชนปัจจุบัน เพราะใกล้ที่ทำงานมากที่สุด และส่วนใหญ่มีแผนที่จะอาศัยอยู่ในบ้านหลังปัจจุบันมากกว่า 21 ปี

2. ลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง

สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง จากการศึกษาสรุปได้ว่าบ้านเดี่ยวเป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยที่ได้รับความนิยมมากที่สุด โดยมีประชาชนในพื้นที่ที่มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมบริเวณบ้านพักอาศัยในอนาคตจะมีปัญหาพอสมควรโดยที่ปัญหาที่ต้องปรับปรุงอันดับแรกคือการใช้วัสดุสร้างบ้านที่เป็นอันตราย อันดับต่อมาคือ ปัญหาความ.....ของที่อยู่อาศัย ปัญหาเพื่อนบ้าน และผู้อยู่อาศัยในชุมชน และปัญหาความแน่นของบ้านตามลำดับ

ด้านสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง สรุปได้ว่าปัญหาที่ต้องทำการปรับปรุงโดยด่วน คือน้ำท่วมบริเวณบ้านพักอาศัย รองลงมาคือปัญหาการให้บริการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ ลำดับต่อมาคือปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุดท้ายคือปัญหาพื้นที่โล่งรอบบ้านตามลำดับ

ส่วนมลภาวะบริเวณที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง จากการศึกษาสรุปได้ว่าปัญหาที่ต้องปรับปรุงโดยเร่งด่วน คือปัญหาน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล รองลงมาคือปัญหาเสียงรบกวน ลำดับต่อมาคือ ปัญหาขยะและสิ่งสกปรก สุดท้ายคือปัญหาอากาศเป็นพิษ ตามลำดับ

3. การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันและแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งของสิ่งแวดล้อม

ลักษณะสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันของพื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม สามารถสรุปได้ว่าปัจจุบันที่พักอาศัยของประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณบ้านจัดสรรและพื้นที่อยู่อาศัย กิจกรรมที่ประชาชนไม่ต้องการให้อยู่ใกล้กันที่อยู่อาศัยมากที่สุดคือโรงงานอุตสาหกรรม รองลงมาคือการค้าและพาณิชยกรรม ตามลำดับ

ส่วนลักษณะสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันระหว่างลำคลองกับถนนสาธารณะจากการศึกษาพบว่าถนนสาธารณะเป็นเส้นทางสาธารณะที่นิยมมากที่สุด นอกจากนี้ประชาชน ยังระบายน้ำทิ้งและขยะมาที่จุดรองรับบริเวณถนนมากที่สุด ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นความสำคัญของลำคลองสาธารณะในการดำเนินชีวิตประจำวันและวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น

ด้านลักษณะขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตท้องถิ่น และวิถีชีวิตแบบเมือง จากการศึกษาสรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่นิยมที่อยู่อาศัยเป็นบ้านคอนกรีต นอกจากนี้หากมีโอกาสสร้างบ้านหลังใหม่ในชุมชนเดิม ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงเลือกบ้านคอนกรีต ด้วยเหตุที่ประชาชนส่วนใหญ่ ในชุมชนมีความคิดเห็นที่ยึดหยุ่นได้ต่อประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และมีความเห็นว่าครอบครัวของตนเองมีวิถีชีวิตแบบเมืองเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ ยังมีความคิดเห็นว่ายวิถีชีวิตแบบเมืองไม่มีส่วนรบกวนวิถีชีวิตแบบท้องถิ่นในชุมชน

4. นโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก

ด้านนโยบายและแผนงานด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สามารถสรุปได้ว่าประชาชนต้องการให้ใช้นโยบายด้านสาธารณสุขปก ใน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมากที่สุด (ร้อยละ 28) ส่วนนโยบายในการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรใช้นโยบายเหมือนกับเขตอื่น ๆ ในกรุงเทพมหานคร

ส่วนความสำคัญของแผนพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่าแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำคัญที่สุด รองลงมาคือแผนพัฒนาการคมนาคมและสาธารณสุข ลำดับต่อมาคือแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาการบริหารและจัดการชุมชน แผนพัฒนาเมืองและการใช้ที่ดิน และลำดับสุดท้ายคือแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง มีผลการวิจัยที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. สถานสภาพของประชาชนส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จึงสามารถตอบแบบสอบถามได้ดี นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ยังมีอาชีพหลักเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จึงสรุปได้ว่าระดับการศึกษาเป็นตัวบ่งชี้อาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่เขตลาดกระบัง

2. จากการพิจารณาสถานภาพที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79) เป็นที่อยู่อาศัยของตนเองรองลงมาคือบ้านเช่า แสดงว่าประชาชนส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่ตั้งรกรากอยู่ในพื้นที่อย่างถาวร ฉะนั้นจึงสัมพันธ์กับรูปแบบที่อยู่อาศัยปัจจุบันที่ส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยว (ร้อยละ 53) ดังนั้นจึงเป็นข้อสังเกตว่าลักษณะครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยวแบบสังคมเมือง จำนวนมากกว่าครอบครัวขยายแบบชนบท ซึ่งจะมีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3-4 คน เป็นส่วนใหญ่

3. ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นบ้านเดี่ยวมากที่สุดนั้นเป็นลักษณะของที่อยู่อาศัยที่มีความเป็นส่วนตัวพอสมควร แต่ประชาชนก็ยังคงตระหนักถึงปัญหาสภาพสภาพแวดล้อมในบริเวณที่อยู่อาศัยจึงระบุว่าในอนาคตจะมีปัญหาพอสมควรในชุมชนของตนเอง

4. ในด้านลักษณะที่อยู่อาศัย ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่แสดงความคิดเห็นว่าปัญหาด้านวัสดุสร้างบ้านเป็นปัญหาที่ต้องการปรับปรุงมากที่สุด และปัญหาความสวยงามของบ้านลำดับต่อมา ซึ่งสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการอาศัยอยู่มากกว่า 21 ปี ฉะนั้นประชาชนส่วนใหญ่จึงตระหนักถึงลักษณะที่อยู่อาศัยในด้านวัสดุสร้างบ้าน และความสวยงามของบ้านเป็นประเด็น

5. ในด้านสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาน้ำท่วมบริเวณบ้านเป็นปัญหาที่ต้องปรับปรุงเป็นอันดับแรก ลำดับต่อมาคือปัญหาการให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ซึ่งพบว่าสัมพันธ์กับอาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ด้วยเหตุนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงต้องการแก้ปัญหา น้ำท่วมบริเวณบ้านและปัญหาสาธารณูปโภคเป็นอันดับแรก

6. ส่วนปัญหามลภาวะที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าปัญหาน้ำเสีย และสิ่งปฏิกูลเป็นปัญหาที่ต้องปรับปรุงอันดับแรกและลำดับต่อมาคือปัญหาเสียงรบกวนใกล้บริเวณที่อยู่อาศัย ทั้งสองปัญหาข้างต้นพบว่าสัมพันธ์กับอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เกษตรกรรม เช่นเดียวกันที่มีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการขยายตัวของเมืองนั่นเอง

7. สำหรับกิจกรรมบริเวณชุมชนที่อยู่อาศัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พอใจที่จะอาศัยอยู่ใกล้กับพื้นที่เกษตรกรรมมากกว่าพื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งขัดแย้งกับลักษณะอาชีพที่ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเกษตรกร ด้วยเหตุผลทางด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่มีมลภาวะน้อยกว่านั่นเอง

8. ส่วนความขัดแย้งระหว่างลำคลองกับถนนสาธารณะนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับถนนสาธารณะมากกว่าลำคลอง ด้วยลักษณะของอาชีพที่ไม่ใช่เกษตรกรรมและความสะดวกสบายของยานพาหนะทางบกทำให้การสัญจร และวิถีชีวิตริมน้ำในบริเวณลาดกระบัง ลดความสำคัญลงไปในตัวเอง

9. ความขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตท้องถิ่นแบบเมื่อนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าครอบครัวของตนเองมีวิถีชีวิตแบบเมือง ซึ่งสัมพันธ์กับอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เกษตรกรรม ในขณะที่วิถีชีวิตแบบเมืองได้ดึงดูดความสนใจของคนท้องถิ่นมากพอสมควร

10. นโยบายและแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการด้านสาธารณูปโภคมากที่สุดซึ่งสัมพันธ์กับวิถีชีวิตแบบเมืองของผู้ที่มีอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับเกษตร

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่องการขยายตัวของเมือง และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะต่อประชาชนต้องการย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตลาดกระบัง ควรศึกษาหาข้อมูลของพื้นที่ที่ต้องการอาศัยอยู่อย่างละเอียดทั้งในด้านกายภาพของพื้นที่และด้านสังคมวัฒนธรรมในชุมชนให้เข้าใจถึงลักษณะเฉพาะด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจนและรอบคอบ เพื่อให้สามารถวางแผนการอยู่อาศัยและปรับตัวเข้ากับชุมชนนั้น ๆ ได้ อีกทั้งสามารถร่วมบำรุงรักษาชุมชนที่อยู่อาศัยในอนาคตได้ด้วย

2. เสนอแนะต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตลาดกระบัง

2.1 ควรทำการสำรวจพื้นที่อยู่อาศัยของตนเองอย่างละเอียดในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เข้าใจในสภาพพื้นที่และสภาพชุมชนของตนเอง

2.2 ควรปรับปรุงที่อยู่อาศัยของตนเองให้มีสภาพที่ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอและเหมาะสมกับสภาพโดยทั่วไปในชุมชน

2.3 ควรมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในชุมชนเพื่อสามารถใช้บริการได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

2.4 ให้ความสนใจ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนในการให้ข้อมูลข่าวสารด้านสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยต่อภาครัฐ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่อไป

3. เสนอแนะต่อผู้ประกอบการที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง

3.1 ควรศึกษาและสำรวจพื้นที่และบริเวณโดยรอบโครงการ เพื่อกำหนดรูปแบบที่อยู่อาศัย และสาธารณูปโภคที่เหมาะสมกับลักษณะสภาพแวดล้อม

3.2 ควรพัฒนาการจัดการที่อยู่อาศัยให้ถูกสุขลักษณะและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่อยู่เสมอ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความหนาแน่นสูง

3.3 ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาชุมชนและปรับปรุงสาธารณูปโภค โภคและสาธารณูปการในโครงการของตนเองและบริเวณโดยรอบ

3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น รวมทั้งวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่เพื่อสร้างความสมดุลในการอยู่อาศัย

4. เสนอแนะต่อสำนักงานเขตลาดกระบัง

4.1 ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ลักษณะทางกายภาพ และสภาพสังคม วัฒนธรรมของพื้นที่ให้ประชาชนในพื้นที่ และผู้ที่ต้องการเข้ามาอยู่อาศัยในเขตลาดกระบังทราบโดยละเอียด เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในพื้นที่เขตลาดกระบัง

4.2 ควรมีการพัฒนาการให้บริการทุกด้าน เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัย โดยเฉพาะด้านทรัพยากรมนุษย์ การคมนาคมและสาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อมชุมชน การบริหารจัดการชุมชน การพัฒนาเมืองและการให้ที่ดิน รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. เสนอแนะต่อกรุงเทพมหานคร

5.1 ควรวางนโยบายด้านการขยายตัวของเมืองในทิศทางที่เหมาะสมและเกิดความสมดุลด้านสภาพแวดล้อม

5.2 ควรมีหน่วยงานจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะ

5.3 ควรวางแผนและประชาสัมพันธ์ ในทางส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยตามลักษณะกายภาพของพื้นที่

6. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมเฉพาะพื้นที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาร่วมกับผลการวิจัยครั้งนี้ สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยจากการขยายตัวของเมือง

บรรณานุกรม

การเคหะแห่งชาติ , การวางแผนและจัดทำแผนผังแม่บทโครงการพัฒนา (ผังเมืองเฉพาะ),

กรุงเทพมหานคร : การเคหะแห่งชาติ ,2544

กำธร กุลชล, การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร, นครปฐม; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, แผนแม่บทพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร,

กรุงเทพมหานคร; มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

ชูวิทย์ สัจฉายา, สังคมและเศรษฐศาสตร์ในงานสถาปัตยกรรมและการออกแบบชุมชนเมือง,

กรุงเทพมหานคร; มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.

เดชา บุญค้ำ , การวางแผนบริเวณ (SITE PLANNING) ,กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย

, 2545.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, เศรษฐศาสตร์ภูมิภาคและเมือง, กรุงเทพมหานคร; พิสูจน์อักษร,

2530.

วิมลสิทธิ์ นรียงกูร พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร

Japan International Cooperation Agency (1997) "The study on Urban Environment Program in Bangkok Metropolitan Area" Thailand.

MIT Consultant Team (1996), "Metropolitan Subcenters" City Planning Department Bangkok Metropolitan Administration.

Pongsumlee, Anuchat and Ross, Helen (1992), "Impacts of modernization and Urbanization in Bangkok: an Integrative Ecological and Biosocial Study", Nakhon Pathom, Thailand.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบเสนอโครงการวิจัย (Project)

ประกอบการของงบประมาณเพื่อการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ...2548.....

(โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะเวลา ปี ปีนี้เป็นปีที่ รหัสโครงการวิจัย)

ทิศทางการวิจัย (Direction) การวิจัยนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีพอ สังคมเข้มแข็ง สิ่งแวดล้อมดี

แผนวิจัย (Plan) แผนการวิจัยด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม และจริยธรรม

ลักษณะข้อเสนอการวิจัย

สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549)

ส่วนที่ 1 ชุดโครงการวิจัยแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ (34 ชุดโครงการ)

เป็นโครงการวิจัยลูกภายใต้แผนงานวิจัยหรือชุดโครงการวิจัย

เป็นโครงการวิจัยเดี่ยว

ส่วนที่ 2 การวิจัยประยุกต์ (7 หลักเกณฑ์)

ส่วนที่ 3 การวิจัยพื้นฐาน (4 หลักเกณฑ์)

ส่วน ก : สารสำคัญของโครงการวิจัย (Project)

1. ชื่อโครงการวิจัย

ภาษาไทย การขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตเมืองหลวงชั้นนอก ; กรณีศึกษา เขต
ลาดกระบังภาษาอังกฤษ Dynamics of Urbanization and Habitable Environment of
Outer Metropolitan ; A Case of Ladkrabang District, Bangkok2. หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานวิจัย และที่อยู่ พร้อมทั้งชื่อหน่วยงานและลักษณะของการร่วมงานวิจัยกับ
หน่วยงานอื่น (ถ้ามี)

กระทรวง ทบวงมหาวิทยาลัย

กรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กอง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาควิชา ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

ที่อยู่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เลขที่ 3 หมู่ 2 ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

โทรศัพท์ 02 7373000 ต่อ 3713

โทรสาร 02 3264324

หน่วยงานที่ร่วมงานวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. คณะผู้วิจัย และสัดส่วนที่ทำงานวิจัย (%)

ชื่อ - นามสกุล		สถานภาพ (หัวหน้าโครงการ/ผู้วิจัยหลัก/ ผู้ร่วมงานวิจัย/ที่ปรึกษา โครงการ)	สัดส่วนที่ ทำงานวิจัย (%)
ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ		
น.ส.พัศตราภรณ์ มีศิริ	Miss Pastraporn Meesiri	ผู้วิจัยหลัก	100

4. ประเภทของการวิจัย ประเภทที่ 3 การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

5. สาขาวิชาการและกลุ่มวิชาที่ทำการวิจัย

สาขาวิชา สาขาปรัชญา
กลุ่มวิชา สถาปัตยกรรม

6. คำสำคัญ (Keywords) ของโครงการวิจัย

เมือง เมืองหลวง การขยายตัว ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม

7. ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย และการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Reviewed Literature)

ชุมชนเมืองประกอบไปด้วยกระบวนการต่าง ๆ ที่ซับซ้อนไปด้วยผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ กายภาพ และ สิ่งแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัยของมนุษย์ May (1989) กล่าวไว้ว่า อัตราการเจริญเติบโตของประชากรและเมืองเป็นแรงผลักดัน สำคัญในด้านที่อยู่อาศัยของมนุษย์ ในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย อนุชาติ พงษ์สำลี (1992) อธิบายไว้ว่า รูปแบบการ ขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายตัวของเมืองยังคงเป็นสิ่งที่ทำให้การใช้ที่ดินในพื้นที่เมืองชั้นในหนาแน่นขึ้น ขณะที่ สิ่งแวดล้อมในเมืองเริ่มเสื่อมโทรม เนื่องจากกิจกรรมเมืองจำนวนมากและขาดการดูแลอย่างต่อเนื่อง Dutt (1994) ชี้ให้เห็น ว่า เมืองคือผลผลิตของประวัติศาสตร์ กระแสเศรษฐกิจ และลักษณะทางวัฒนธรรม สาระสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นคือลักษณะ ความเป็นไปของชุมชนเมือง และชุมชนเหล่านั้นจะเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการชุมชนเมือง ทิศทางการพัฒนาและ รูปแบบการบริหารเมืองเป็นสำคัญ เมื่อกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเมืองขยายตัวมากขึ้นขณะที่ราคาที่ดินในเมืองสูงขึ้นในทิศทาง เดียวกับมลภาวะที่สูงขึ้น ย่อมเป็นแรงผลักดันประชาชนไปพื้นที่รอบนอกเมืองซึ่งราคาย่อมเยาว์กว่าและสภาพแวดล้อมดีกว่า ด้วย เหตุนี้ประชาชนในเมืองจึงมักจะย้ายที่อยู่อาศัยไปสู่พื้นที่โดยรอบเมือง ที่ซึ่งมีการพัฒนาที่อยู่อาศัยโดยนโยบายของรัฐบาลไว้ รองรับประชาชนระดับกลางเป็นจำนวนมากนั่นเอง

เมืองเติบโตขึ้นด้วยกิจกรรมต่าง ๆ มากมายโดยประชากรจำนวนมาก และในที่สุดขยายตัวไปเป็นเมืองขนาดใหญ่ และ กระบวนการพัฒนาไปสู่บริเวณโดยรอบคล้ายกับห่อมความเจริญรอบนอกเมืองนั่นเอง กระแสความเจริญของเมืองมักจะนำมาซึ่ง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาธารณูปโภคสาธารณูปการรูปแบบใหม่ และรูปแบบการอยู่อาศัยแบบเมืองซึ่งแตกต่างจากลักษณะท้องถิ่น ทำให้พิจารณาได้ว่า โครงสร้างของเมืองเล็กกรอบนอกทั้งหลายจะเปลี่ยนไปสู่โครงสร้างที่ซับซ้อนนั่นเอง ฉะนั้นกระแสของเมืองจึงเป็นที่น่าสนใจของคนหลายกลุ่ม อาทิ ประชาชนในท้องถิ่นเอง นักลงทุน ผู้อพยพ เป็นต้น จากปรากฏการณ์เหล่านี้สภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของประชาชน จึงต้องปรับและเปลี่ยนตามกระแสไปด้วย นอกจากนี้กระแสความเจริญของเมืองใหญ่ ยังมีอิทธิพลต่อชุมชนเมืองโดยรอบในด้านรูปแบบบูรณาการบริหารจัดการ เพื่อการวางแผนและพัฒนาทิศทางการเติบโตต่อไปด้วย

ปัจจุบันนี้ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายพยายามที่จะพัฒนาชุมชนเมืองของตนเองโดยการศึกษาประสบการณ์พัฒนาชุมชนเมืองของประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดหาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ สวัสดิการสังคมต่างๆ เป็นต้น ในขณะเดียวกันการจ้างงานและการอพยพเข้าเมืองก็ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยที่รัฐบาลท้องถิ่นจำเป็นต้องจัดหาบริการพื้นฐานให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนจำนวนมากเหล่านั้น อย่างไรก็ตามบริการพื้นฐานของเมือง เช่น ที่อยู่อาศัย ระบบขนส่งมวลชน การศึกษา ศูนย์กลางการค้า และอื่น ๆ ที่เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการคือเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง

จากประสบการณ์การพัฒนาเมืองของประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นบทเรียนที่ดีสำหรับการพัฒนารูปแบบ และปรับปรุงทิศทางการเจริญเติบโตในประเทศกำลังพัฒนา แม้ว่าลักษณะและรายละเอียดพื้นฐานของแต่ละประเทศจะแตกต่างกันด้วยปัจจัยต่างๆก็ตาม ปัจจุบันนี้อัตราการเจริญเติบโตของเมืองได้สูงขึ้นโดยเฉพาะเมืองหลวงของประเทศกำลังพัฒนา ตัวอย่างเช่นในประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ล้วนมีกิจกรรมที่โดดเด่นทางด้านการเกษตร ด้วยเหตุนี้การบริหารจัดการจึงเน้นความสำคัญไปที่การเติบโตของชนบทและเมืองควบคู่กันไปในนั่นเอง

จากการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลกที่ขยายตัวไปสู่ทุกภูมิภาค เป็นเหตุผลสำคัญของกระแสโลกาภิวัตน์ ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อไปสู่เวทีการแข่งขันเช่นเดียวกัน การพัฒนาเมืองหลวงจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเตรียมการและวางแผนรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามรูปแบบของชุมชนเมืองในภูมิภาคนี้ลักษณะวิถีชีวิตระหว่างชนบทและเมืองยังมีความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นซึ่งพบเห็นได้ในเมืองหลวงของประเทศต่าง ๆ นั้นเอง

กรุงเทพมหานคร - เมืองหลวงของประเทศไทย ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถูกพัฒนาด้วยปัจจัยที่หลากหลายทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม และเทคโนโลยีเช่นเดียวกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ อนุชาติ พงษ์สำลี (1992) กล่าวไว้ว่า เมืองซึ่งเติบโตโดยมิได้กำหนดทิศทางการเจริญของเมืองกรุงเทพฯคือลักษณะสำคัญและก่อให้เกิดความสับสนตามมาเมืองถูกพัฒนาสำหรับเป็นศูนย์กลางสำหรับรัฐบาลและการบริหารประเทศ กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การติดต่อสื่อสาร บริการทางสังคม และสวัสดิการสังคม จากอดีตถึงปัจจุบัน เมืองหลวงแห่งนี้ถูกพัฒนาจากพื้นที่การเกษตรมาสู่รูปแบบของเมืองด้วย สาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ในบทบาทของต้นแบบการพัฒนาชุมชนเมือง สำหรับการพัฒนาเมืองอื่น ๆ ในประเทศไทย

ด้วยเหตุนี้กรุงเทพฯจึงเป็นเมืองที่ดึงดูดใจสำหรับผู้มีจุดมุ่งหมายในด้านรายได้ที่สูงขึ้น คุณภาพชีวิตที่ดีกว่า โอกาสทางการศึกษา และอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้คนในชนบทจึงมักจะอพยพเข้ามาในกรุงเทพฯ ซึ่งสังเกตได้จากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ชุมชนเมืองจึงพลุกพล่านไปด้วยผู้คนและกิจกรรมต่าง ๆ ทุกแห่งที่ผู้อพยพไปตั้งรกรากและเกิดการบริโภคหลายหลากจนเกิดมลภาวะจากกิจกรรมของชุมชนเมืองในกรุงเทพฯ และบริเวณโดยรอบ

โดยปกติชุมชนเมืองจะขยายตัวไปยังบริเวณโดยรอบ เช่นเดียวกับกรุงเทพฯ ที่ขยายไปสู่พื้นที่โดยรอบ ในอดีตพื้นที่โดยรอบชุมชนเมืองกรุงเทพฯเป็นพื้นที่ที่ดีที่สุดสำหรับการเกษตร ซึ่งมีระบบขนส่งทางน้ำที่สมบูรณ์นั่นเอง เมื่อไม่นานมานี้พื้นที่เมืองได้ขยายไปสู่พื้นที่เกษตรกรรมเหล่านั้น ทั้งจากธรรมชาติของเมืองขยายและนโยบายของรัฐบาลในการกระจายการพัฒนา ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่สุดพื้นที่เหล่านี้จึงน่าสนใจและดึงดูดผู้อพยพจำนวนมากมาตั้งถิ่นฐานที่แห่งนี้
เปลี่ยนไปด้วยสาธารณูปโภค และสาธารณูปการจากการขยายตัวของเมืองนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้เอกลักษณ์ท้องถิ่นจึงนับวันจะ

ปัจจุบันพื้นที่ชั้นนอกกรุงเทพมหานครประกอบไปด้วยที่อยู่อาศัยหลายรูปแบบตั้งอยู่บริเวณเดียวกันด้วยลักษณะของพหุ
ชุมชน ซึ่งมีลักษณะเป็นชุมชนเมืองที่ซับซ้อนระหว่างที่อยู่อาศัยท้องถิ่นและที่อยู่อาศัยของผู้อพยพเข้ามาใหม่ Dutt (1994)
กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่แตกต่างกัน 3 ประการ ที่เป็นเหตุให้เมืองเติบโต คือ ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร, การอพยพจาก
ชนบทเข้าสู่เมือง และการปฏิรูปใหม่ ด้วยเหตุจากความสมบูรณ์ของทรัพยากรและการอพยพเป็นอิทธิพลโดยตรงของการพัฒนา
เมือง แต่การปฏิรูปก็เป็นส่วนหนึ่งในการเติบโตของเมืองด้วย จากการขยายตัวของอุตสาหกรรม การอพยพมาสู่บริเวณที่
ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ แม้ว่าชุมชนดั้งเดิมในพื้นที่จะมีวิถีชีวิตที่โดดเด่นแบบเกษตรกรรม ขณะที่ผู้อพยพมักจะเข้ามาพร้อม ๆ
กับสังคมเมือง , เศรษฐกิจแบบเมืองและสาธารณูปการเมืองมายังเขตกรุงเทพฯ ชั้นนอกเหล่านี้ ทำให้โครงสร้างชุมชน
เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองนั่นเอง อย่างไรก็ตามผู้คนทั้ง 2 กลุ่มยังคงต้องเรียนรู้และ
แลกเปลี่ยนระหว่างกันเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่บนความหลากหลายเหล่านี้

จากกระแสการเติบโตของเมืองกรุงเทพฯ ผู้อพยพจำนวนมากย้ายเข้ามาในเขตกรุงเทพฯ ชั้นนอกและตั้งถิ่นฐานทั้งใน
บริเวณชุมชนเดิม และชุมชนใหม่ ซึ่งDutt (1994) กล่าวว่าแนวทางการเติบโตของเมืองในระดับภูมิภาคถูกคาดหวังไว้ว่าจะ
เป็นไปอย่างช้า ๆ แม้ว่าจะมีนโยบายต่าง ๆ จากรัฐบาลวางไว้เพื่อควบคุมการเจริญเติบโตเหล่านั้น ด้วยการควบคุมการใช้ที่ดิน
และพระราชบัญญัติท้องถิ่นต่าง ๆ ขณะที่หลายกิจกรรมในพื้นที่ยังคงขัดแย้งกันเอง

กรุงเทพฯตั้งอยู่ในบริเวณที่อุดมสมบูรณ์ด้านธรมี ดังนั้นการเกษตรกรรมจึงเป็นกิจกรรมสำคัญในบริเวณนี้
สาธารณูปการสำคัญในพื้นที่นี้คือ แม่น้ำ ลำคลอง ทั้งจากธรรมชาติและมนุษย์สร้าง ซึ่งนำไปสู่รูปแบบวัฒนธรรมทางน้ำในภูมิภาค
นี้มาเป็นเวลานาน อีกทั้งวัฒนธรรมทางการเกษตรจึงเป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิตและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยนั่นเอง
ขณะเดียวกันการขยายตัวของเมืองได้กระจายไปสู่พื้นที่ซึ่งเหมาะสมในด้านเกษตรกรรม, พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมเหล่านี้
ด้วย เนื่องจากบริเวณนี้ไม่ไกลจากศูนย์กลางเมืองนั่นเอง ปัจจุบันพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นนอกมีแรงดึงดูดในหลายประการที่
สามารถกระตุ้น ทั้งนักลงทุนและผู้อพยพเข้ามาสู่พื้นที่มากมาย

จากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นทุก ๆ ที่เนื่องด้วยอุปสงค์และอุปทาน
ของการบริโภคเปลี่ยนแปลงไป โดยสามารถพบเห็นวิถีชีวิตรูปแบบใหม่หลังไหลไปสู่พื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นนอกตลอดเวลา ซึ่งกระแส
เหล่านี้ให้ทั้งผลดีและผลเสียในด้านการดำรงชีวิตท่ามกลางสิ่งแวดล้อมในบริเวณนั้น อย่างไรก็ตามสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
ดั้งเดิมมักจะเปลี่ยนไปตามกระแสของเมืองนานาประการ เช่น สาธารณูปโภคที่สะดวกสบาย เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดที่
เกิดขึ้นนี้สร้างความสับสนและความซับซ้อนในการดำรงชีวิตของผู้คนในชุมชนไม่น้อย ด้วยเหตุนี้ผู้คนเหล่านั้นจึงต้องปรับและ
เปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยนั่นเอง

โดยปกติแล้ววิถีชีวิตแบบเกษตรกรรมของผู้คนในเขตกรุงเทพฯ ชั้นนอกนั้นไปกันได้ดีกับทรัพยากรและสาธารณูปการ
ดั้งเดิมในท้องถิ่น เนื่องจากสาธารณูปโภคท้องถิ่น เช่น แม่น้ำลำคลอง สามารถใช้บริโภคได้อย่างเพียงพอในชีวิตประจำวัน แต่ใน
ปัจจุบันชุมชนเมืองได้ขยายไปสู่พื้นที่เหล่านี้ พร้อมกับผู้อพยพที่มีวิถีชีวิตแตกต่างกันจำนวนมากมาย ดังนั้นรัฐบาลท้องถิ่นจึงต้อง
เร่งปรับปรุงและจัดหาสาธารณูปการให้เพียงพอกับความต้องการของประชากรในท้องถิ่นและผู้ย้ายเข้ามาใหม่ด้วย โดยเฉพาะ
บริเวณพื้นที่การอยู่อาศัย ซึ่งจากข้อมูลแต่ละพื้นที่ทำให้พบว่าสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยรูปแบบเดิมลดลงไปทุกวันด้วยแรง
กระตุ้นจากการขยายตัวของเมืองและการบริโภคอย่างคนเมืองนั่นเอง

ปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาเหล่านี้ เกิดขึ้นกับผู้คนหลายกลุ่มในเขตกรุงเทพฯ ชั้นนอก ที่ซึ่งกระแสของเมืองขยายตัวเข้าไป
มีดังต่อไปนี้

- พื้นที่การเกษตรที่ดีที่สุดในกรุงเทพมหานคร ด้วยกิจกรรมอื่น ๆ จากการขยายตัวของเมือง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สาธารณูปโภคท้องถิ่น เช่น แม่น้ำลำคลองถูกละทิ้งและเกิดมลภาวะจากกิจกรรมของเมือง
- วิธีชีวิตท้องถิ่นถูกรบกวนด้วยวิถีชีวิตรูปแบบใหม่
- อุปสงค์ในที่อยู่อาศัยรูปแบบใหม่บดบังโอกาสที่จะสร้างทางเลือกในสภาพแวดล้อมเกษตรกรรมในท้องถิ่น
- ขาดการพัฒนาและควบคุมสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยอย่างจริงจังในเขตเมืองหลวงชั้นนอก

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นนี้ยังคงเพิ่มขึ้นทุกวัน อีกทั้งเพิ่มปริมาณขึ้นไปเรื่อย ๆ เหมือนฝุ่นที่หนาเป็นชั้น กระทั่งความซับซ้อนของปัญหาเหล่านี้ยากที่จะแก้ไขและพัฒนาชุมชนเมืองในเขตกรุงเทพฯ ชั้นนอกให้พัฒนาอย่างยั่งยืน ปัญหาหลากหลายเหล่านี้จำเป็นต้องใช้วิธีการผสมรูปแบบการจัดการเมืองด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างความเจริญทางด้านเศรษฐกิจต่อไป

8. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 8.1 เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของเมือง
- 8.2 เพื่อศึกษาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเนื่องมาจากการใช้พื้นที่ร่วมกันของเกษตรกรรมกับพื้นที่ชุมชนเมือง
- 8.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก
- 8.4 เพื่อเสนอแนะนโยบาย และแนวทางการวางแผนการจัดการชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก

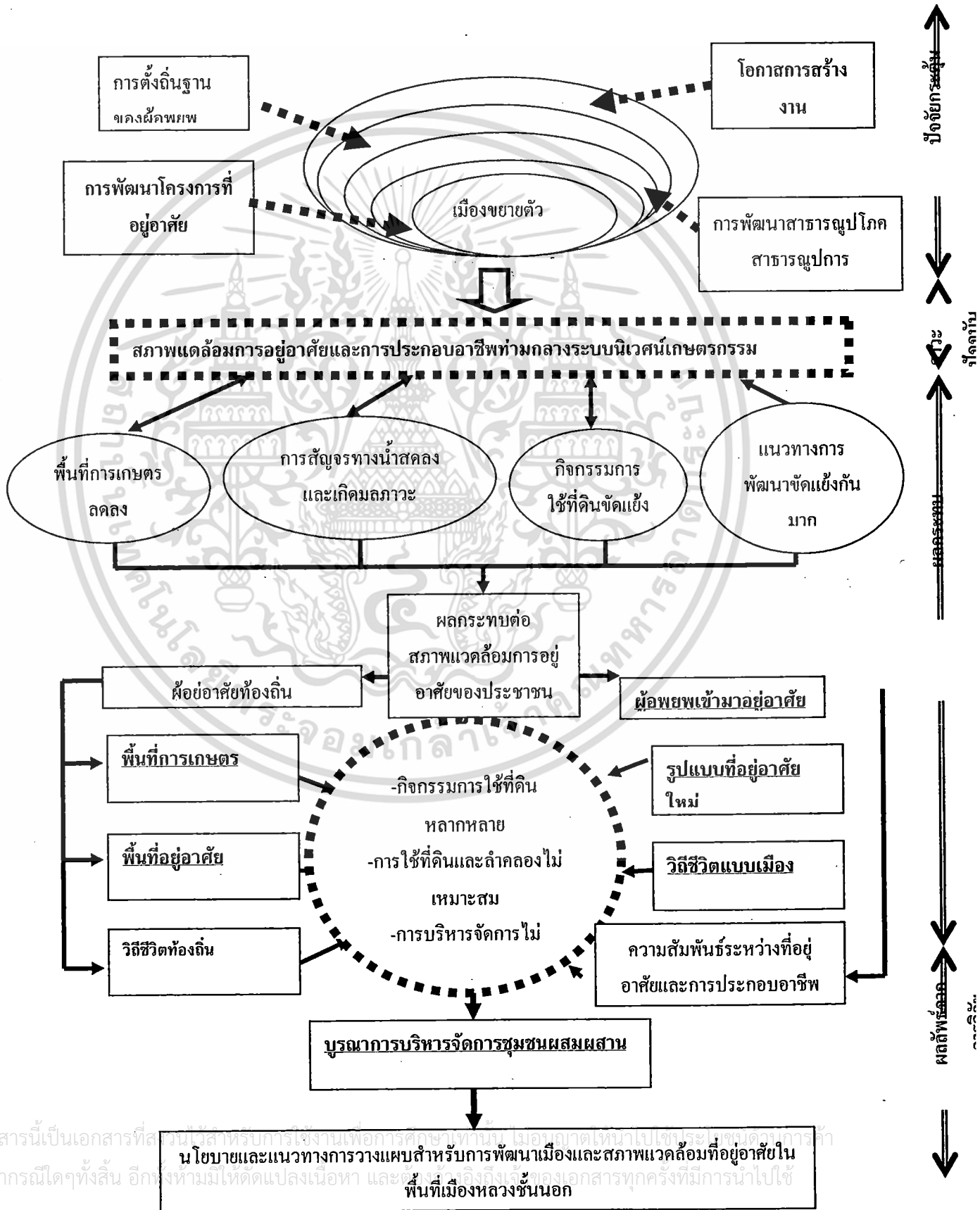
9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 9.1 แก้ปัญหาในการดำเนินงานของหน่วยงานที่ทำการวิจัย
- 9.2 เป็นองค์ความรู้ในการวิจัยต่อไป
- 9.3 บริการความรู้แก่ประชาชน
- 9.4 บริการความรู้แก่ภาคธุรกิจ
- 9.5 นำไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์
- 9.6 เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต
- 9.7 เป็นประโยชน์ต่อประชากรกลุ่มเป้าหมาย
- 9.8 อื่น ๆ ระบุ

หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นในการวางแผนและบริหารจัดการ
2. กรมผังเมือง
3. การเคหแห่งชาติ
4. ผู้ประกอบการด้านที่อยู่อาศัย
5. สถานศึกษาที่มีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
6. ประชาชนผู้สนใจศึกษา

10. ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ของโครงการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สนับสนุนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 นโยบายและแนวทางการวางแผนสำหรับการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยใน
 พื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก

11. เอกสารอ้างอิง (Reference) ของโครงการวิจัย

- Poungsumlee, Anuchat and Ross, Helen (1992), *"Impacts of modernization and Urbanization in Bangkok: an Integrative Ecological and Biosocial Study"*, Nakhon Pathom, Thailand.
- Japan International Cooperation Agency (1997) *"The study on Urban Environment Program in Bangkok Metropolitan Area"* Thailand.
- MIT Consultant Team (1996), *"Metropolitan Subcenters"* City Planning Department Bangkok Metropolitan Administration.
- Gottmann, Jean (1996) *"Megalopolis the urbanized northeastern seaboard of the United States"* New York: Twentieth Century Fund.
- McGee, T.G., (1989), *"New Regions of Emerging Rural-Urban Mix in Asia: Implications for National and Regional Policy"*, Concept paper presented to the UN center for Regional Development as part of the Rural-Urban Linkages Project (May 31, 1989).

12. ระเบียบวิธีวิจัย

12.1 แบบการวิจัย (Research Design)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งไปที่การผสมผสานระหว่างการพัฒนาการเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้อพยพในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอกเพื่อที่จะส่งเสริมแนวทางการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อไป ข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาจะประกอบไปด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรท้องถิ่นและผู้อพยพ ลักษณะทางกายภาพของเมืองหลวง และพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน นโยบายรัฐบาล ทิศทางการพัฒนาของภาคเอกชน โครงสร้างเศรษฐกิจ ลักษณะทางวัฒนธรรม บริการทางสังคม และสวัสดิการเป็นต้น อีกทั้งการวิจัยครั้งนี้จะมุ่งตรงไปที่ข้อมูลเฉพาะทั้งทางด้านประสิทธิภาพทางตรงและทางอ้อมเพื่อการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้อพยพในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบสองประการที่มีความเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาดังนี้

- ก) กระแสการเติบโตของเมือง
- ข) สภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของประชาชน(ประชาชนท้องถิ่นและผู้อพยพ)
 - 1) สภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย
 - 2) สภาพแวดล้อมด้านการทำงาน

ทั้งนี้โครงสร้างการดำเนินการจะถูกพิจารณาควบคู่กับบทบาทของการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของผู้อพยพในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก

12.2 ขั้นตอนและวิธีในการวิจัย การเก็บข้อมูล การกำหนดพื้นที่ ประชากรตัวอย่าง ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดมุ่งหมายสูงสุดของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อเสนอรูปแบบการจัดการด้านสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยเพื่อรองรับและแก้ปัญหาจากกระแสการเติบโตของเมืองในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอก รูปแบบวิธีการศึกษาได้ถูกจัดเตรียมไว้เพื่อการวิจัยครั้งนี้ โดยวิธีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจัดหาข้อมูลด้านสถิติจากรัฐบาลท้องถิ่นและชุมชน การปรึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ขณะที่มีการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมการอยู่อาศัยของผู้พหุ งานภาคสนามจะนำเสนอมูลทางด้านกระแสการเติบโตของเมืองและสภาพเหตุการณ์การอยู่อาศัยของผู้พหุ วิธีการสำรวจและกลุ่มตัวอย่างจะอธิบายในลำดับนี้

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมาเป็นเวลานาน กระแสการพัฒนาเมืองทำให้การเจริญเติบโตขยายไปสู่พื้นที่โดยรอบซึ่งโดยปกติแล้วชุมชนจะประกอบไปด้วยหลายส่วนประกอบในพื้นที่เดียวกันต่อไปนี้เป็น 6 กลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการศึกษาครั้งนี้

- องค์กรการบริหารกรุงเทพมหานคร
- เขตการบริหารท้องถิ่น
- ประชาชนท้องถิ่น
- ผู้พหุ
- ผู้ลงทุนด้านที่อยู่อาศัย
- ผู้สนใจทั่วไป

12.3 ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยมีดังนี้

- กระบวนการวิเคราะห์และแสดงผลด้วย GIS
- กระบวนการวิเคราะห์และแสดงผลด้วย SPSS

ทั้งสองแบบจะถูกใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้โดยผลที่ได้ทั้งหมดจะถูกวัดและวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งถูกใช้เพื่อค้นหาการจัดการสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในพื้นที่เมืองหลวงชั้นนอกอย่างยั่งยืน

13. ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาการขยายตัวของเมืองและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยกรณีศึกษาในเขตเมืองหลวงชั้นนอกเท่านั้น

14. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง และ/หรือเก็บข้อมูล

14.1 กรณีเป็นโครงการปีเดียว

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2548

14.2 กรณีเป็นโครงการต่อเนื่องหลายปี

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ถึงปีงบประมาณ พ.ศ.

ปีที่กำลังเสนอขอเป็นปีที่ ของโครงการ

14.3 สถานที่ทำการทดลอง และ/หรือเก็บข้อมูล เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

15. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย (ให้ระบุขั้นตอนโดยละเอียด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เรียบเรียงและออกแบบโครงการ	←————→											
2. เก็บข้อมูลการวิจัย				←————→								
3. วิเคราะห์ข้อมูล							←————→					
4. นำผลงานเสนอต่อชุมชน											←————→	

แผนการดำเนินงานในปีต่อไป (กรณีทำการวิจัยมากกว่า 1 ปี)

.....

16. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

16.1 กลุ่มเป้าหมายหน่วยงานรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นในการวางแผนและบริหารจัดการ, กรมผังเมือง, การเคหแห่งชาติ, ผู้ประกอบการด้านที่อยู่อาศัย, สถานศึกษาที่มีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องม, ประชาชนผู้สนใจศึกษา

16.2 วิธีการถ่ายทอด จัดสัมมนา, จัดนิทรรศการ, ตีพิมพ์เอกสารเพื่อเผยแพร่

16.3 ระยะเวลา 2 เดือน

16.4 สถานที่ หอประชุมใหญ่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

17. อุปกรณ์ที่จำเป็นของโครงการวิจัย (ถ้ามี)

17.1 ที่มีอยู่แล้ว

- 1)
- 2)
- 3)

17.2 ที่ต้องการเพิ่ม

- 4)
- 5)
- 6)

18. งบประมาณของโครงการวิจัย

18.1 รายละเอียดงบประมาณที่เสนอขอ (เฉพาะปีที่เสนอขอ) ตามหมวดเงินประเภทต่างๆ

รายการ	จำนวนเงิน
ก. หมวดค่าจ้างชั่วคราว	บาท
ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย จำนวน1.... คน X อัตราค่าจ้าง 5,600 บาท x12 เดือน	67,000 บาท
ข. หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	บาท
ค่า เช่ารถสำหรับเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา	6,000 บาท
ค่า ตอบแทนทีมงานเก็บข้อมูล	14,000 บาท
ค่า เช่าสถานที่และวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดสัมมนาระดมความคิดเห็น	7,000 บาท
ค่า แผนที่เฉพาะทาง, Software Digital	20,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่า ถ่ายเอกสารและกระดาษสำหรับจัดทำแบบสอบถาม, จัดทำเล่มรายงานและตีพิมพ์เอกสารเพื่อเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมาย	9,000 บาท
ค่า หนังสือ, เอกสาร, บทความที่เกี่ยวข้อง	12,000 บาท
ค่า วัสดุอุปกรณ์และค่าตอบแทนแรงงานสำหรับจัดแสดงนิทรรศการและถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย	20,000 บาท
ค่า	บาท
ค่า	บาท
ค. หมวดค่าครุภัณฑ์	บาท
ค่า คอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊กสมรรถภาพสำหรับวิเคราะห์ GIS	80,000 บาท
ค่า Printer พร้อม Scanner สำหรับแสดงผลข้อมูลGIS บนกระดาษ	30,000 บาท
ค่า	บาท
รวมงบประมาณที่เสนอขอ	265,200 บาท

18.2 รายละเอียดของงบประมาณตามหมวดเงินประเภทต่างๆ ที่เสนอขอในแต่ละปีตลอดการวิจัย

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)		
	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4
ก. หมวดค่าจ้างชั่วคราว			
ค่าจ้างผู้ช่วยวิจัย จำนวน1.... คน X อัตราค่าจ้าง..... บาท			
x ...12..... เดือน			
ข. หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ			
ค่า			
ค่า			
ค่า			
ค่า			
ค่า			
ค่า			
ค. หมวดค่าครุภัณฑ์			
ค่า			
ค่า			
รวมงบประมาณที่เสนอขอแต่ละปี			

18.3 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีที่ผ่านมา (กรณีเป็นโครงการวิจัยต่อเนื่อง ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยแล้ว)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ได้รับจัดสรร บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 การจัดการชุมชนเมือง

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ข้อเสนอการวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

ชื่อแผนงานวิจัย

.....

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย

.....

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อแผนงานวิจัยและ/หรือโครงการวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และสถานภาพในการทำวิจัย

ชื่อแผนงานวิจัยและ/หรือโครงการวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	สถานภาพในการทำวิจัย

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ : ชื่อแผนงานวิจัยและ/หรือโครงการวิจัย และสถานภาพในการทำวิจัย

ชื่อแผนงานวิจัยและ/หรือโครงการวิจัย	สถานภาพในการทำวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

แบบ ต-1ด

แบบรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย (Project)

1. ชื่อโครงการวิจัย

(ภาษาไทย)

.....

.....

(ภาษาอังกฤษ)

.....

.....

2. รายนามคณะผู้วิจัย พร้อมทั้งหน่วยงานที่สังกัด หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail

ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงานที่สังกัด	โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานประจำปี จำนวนเงิน

บาท

4. เริ่มทำการวิจัยเมื่อเดือน ปี ถึงเดือน ปี

5. รายละเอียดเกี่ยวกับผลงานความก้าวหน้าของการวิจัย

5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย (โดยสรุป)

.....
.....

5.2 การดำเนินงานวิจัยตามที่เสนอไว้ในโครงการวิจัยกับงานวิจัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

.....
.....

5.3 รายละเอียดเพิ่มเติมของการวิจัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยให้แนบบทความเกี่ยวกับผลงานความก้าวหน้าทางวิชาการของโครงการวิจัยระหว่างดำเนินการที่เคยพิมพ์ในวารสารทางวิชาการแล้ว หรือบทความที่นำเผยแพร่ทางสื่อมวลชน (ถ้ามี)

5.4 งบประมาณที่ได้ใช้จ่ายไปแล้วนับตั้งแต่เริ่มดำเนินการเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน

5.5 งานตามแผนงานโครงการวิจัยที่จะทำต่อไป

.....
.....

5.6 คำชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาและ/หรืออุปสรรค (ถ้ามี)

.....
.....

(ลายเซ็น)

(.....)

หัวหน้าโครงการวิจัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจงแบบเสนอโครงการวิจัย (แบบ ว-1ด)

แบบ ว-1ด

หมายถึง แบบเสนอโครงการวิจัยประกอบการของบประมาณเพื่อการวิจัยประจำปีของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี สามารถใช้จัดทำเป็นข้อเสนอการวิจัยทั้งในรูปของโครงการวิจัยลูกที่อยู่ภายใต้แผนงานวิจัยหรือชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัยเดี่ยว

- กรณีเป็นโครงการวิจัยที่เสนอขอของงบประมาณเพื่อทำการวิจัยมากกว่า 1 ปี กรุณาระบุในวงเล็บว่าเป็นโครงการต่อเนื่องระยะเวลาทำการวิจัยกี่ปี และปีที่เสนอขอเป็นปีที่เท่าใด
- กรณีโครงการวิจัยต่อเนื่องปีที่ 2 ขึ้นไป ให้ระบุรหัสโครงการวิจัยเดิมตามแบบสรุปผลการวิเคราะห์ตรวจสอบในปีงบประมาณที่ผ่านมา (แบบ ว-4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศทางการวิจัย ระบุว่าอยู่ในทิศทางการวิจัยใด (โปรดดูที่ เอกสารประกอบการเขียนโครงการ)
แผนวิจัย ระบุว่าอยู่ในแผนวิจัยใด (โปรดดูที่ เอกสารประกอบการเขียนโครงการ)
ลักษณะข้อเสนอการวิจัย ระบุว่าโครงการวิจัยมีความสอดคล้องกับ นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 ในส่วนใด (โปรดดูที่ เอกสารประกอบการเขียนโครงการ)

ส่วน ก : สาระสำคัญของโครงการวิจัย

- ข้อ 1. ระบุชื่อโครงการวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ข้อ 2. ระบุชื่อ กระทรวง/กรม/กอง/คณะ/ภาควิชา พร้อมทั้งที่อยู่ โทรศัพท์ และโทรสารให้ชัดเจน พร้อมทั้งระบุชื่อหน่วยงานอื่น ๆ ที่ร่วมดำเนินการวิจัย และอธิบายถึงลักษณะและสัดส่วนของงานที่แต่ละหน่วยงานมีส่วนร่วมดังกล่าว (ถ้ามี)
- ข้อ 3. ระบุชื่อ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ของหัวหน้าโครงการวิจัย ผู้วิจัยหลัก ผู้ร่วมงานวิจัย และที่ปรึกษาของโครงการแต่ละท่าน พร้อมทั้งระบุสัดส่วนที่ทำงานวิจัย (%) ของผู้วิจัยในโครงการนี้แต่ละท่านด้วย
- ข้อ 4. ระบุประเภทของงานวิจัยเพียง 1 ประเภท คือ
 1. การวิจัยพื้นฐาน (basic research หรือ pure research หรือ theoretical research)
 2. การวิจัยประยุกต์ (applied research)
 3. การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)(โปรดดูที่ เอกสารประกอบการเขียนโครงการ)
- ข้อ 5. ระบุสาขาวิชาการหลักและกลุ่มวิชาหลัก (โปรดดูที่ เอกสารประกอบการเขียนโครงการ) กรณีเป็นโครงการวิจัย ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety) ต้องมีหนังสือยินยอมให้ทำการวิจัยจากคณะกรรมการด้านนี้ ของหน่วยงานหรือสถาบันด้วย
- ข้อ 6. ระบุคำสำคัญ (Keywords) ซึ่งเป็นคำที่มีความสำคัญต่อชื่อเรื่องหรือเนื้อหาของโครงการวิจัยนั้น ที่สามารถนำไปใช้ในการเลือกหรือค้นหาเอกสารที่มีชื่อเรื่องประเภทเดียวกันได้ จากเรื่องที่ทำการศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้ครบถ้วน
- ข้อ 7. แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และความจำเป็นสมควรต้องมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ โดยพยายามกำหนดปัญหาให้ชัดเจน ทั้งในด้านการเกิดความรุนแรง การกระจายตัวของปัญหา หรือด้านอื่น ๆ ให้เข้าถึงข้อเท็จจริงของปัญหาอย่างแท้จริง ด้วยการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Reviewed Literature) ตรวจสอบสถิติ สอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และแสวงหาเหตุผลที่น่าจะเป็นไปได้จากทฤษฎีในสาขาวิชาการที่เกี่ยวข้อง
- ข้อ 8. แสดงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยนี้อย่างชัดเจน และเรียงตามลำดับความสำคัญเป็นข้อ ๆ โดยเชื่อมโยงกับความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการศึกษา
- ข้อ 9. แสดงความคาดหวังว่าจะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่ออย่างใดอย่างหนึ่งดังหัวข้อที่กำหนดไว้ และระบุชื่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
- ข้อ 10. แสดงถึงทฤษฎีหรือกรอบแนวความคิด โดยกล่าวถึงความเกี่ยวเนื่องและความสัมพันธ์ของโครงการวิจัยนี้กับโครงการวิจัยเรื่องอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศว่าเคยมีใครทำการวิจัยมาแล้วบ้าง ทำอย่างไร ที่ไหนเมื่อไร มีความก้าวหน้า มีข้อดีข้อเสียเพียงใด และบูรณาการผลการวิจัยเหล่านั้นหรือต่อยอดอย่างไร เพื่อแสดงให้เห็นว่าจะใช้สนับสนุนการวิจัยครั้งนี้อย่างไร และยิ่งป้องกันความซ้ำซ้อนอีกด้วย
- ข้อ 11. ระบุเอกสารที่ใช้อ้างอิงของโครงการวิจัยตามระบบสากล
- ข้อ 12. ระเบียบวิธีวิจัย
 1. แบบการวิจัย (Research Design)
 2. ขั้นตอนและวิธีในการวิจัย การเก็บข้อมูล การกำหนดพื้นที่ ประชากรตัวอย่าง ฯลฯ
 3. ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล
 4. อื่น ๆ

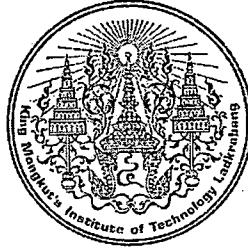
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าการพิมพ์ใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข้อ 13. ระบุขอบเขตของการวิจัยในเชิงปริมาณและ/หรือคุณภาพ ซึ่งเชื่อมโยงกับปัญหาที่จะทำการวิจัย ที่ไม่สามารถกำหนดโดยตรงในชื่อโครงการวิจัยและวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยได้
- ข้อ 14. ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการวิจัย โดยระบุเดือน/ปีที่เริ่มต้นถึงเดือน/ปีที่สิ้นสุดการวิจัย และระบุด้วยว่าปีที่เสนอขอเป็นปีที่เท่าไรของโครงการวิจัยนี้ และระบุสถานที่ที่จะใช้เป็นที่ทำการศึกษาวิจัยและ/หรือเก็บข้อมูลให้ชัดเจนและครบถ้วนเพื่อประโยชน์ในการเสนอของบประมาณ
- ข้อ 15. ระบุขั้นตอนและระยะเวลาของแผนการดำเนินงานโดยละเอียด (Gantt Chart) ภายในปีงบประมาณ (1 ตุลาคมของปีนั้นถึง 30 กันยายนของปีถัดไป) ในกรณีที่ เป็นโครงการวิจัยที่เสนอของบประมาณเพื่อทำการวิจัยมากกว่า 1 ปี ให้แจ้งแผนการดำเนินการในปีต่อๆ ไปโดยสังเขปด้วย
- ข้อ 16. ระบุแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย หรือส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาขั้นต่อไป หรือการบริหารงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยระบุกลุ่มเป้าหมาย วิธีการถ่ายทอด ระยะเวลา สถานที่ ให้ชัดเจน ซึ่งอาจเสนอของบประมาณในส่วนนี้ก็ได้
- ข้อ 17. ระบุรายละเอียดคุณลักษณะและความจำเป็นของอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วและที่ต้องการเพิ่ม รวมทั้งอุปกรณ์ที่ต้องขอเช่าหรือยืมจากที่อื่นสำหรับการวิจัยครั้งนี้
- ข้อ 18. ระบุงบประมาณของโครงการวิจัย
1. แสดงรายละเอียดงบประมาณการวิจัยเฉพาะปีที่เสนอขอ โดยแยกตามหมวดเงินประเภทต่างๆ ให้ชัดเจน
 2. กรณีที่เป็นโครงการวิจัยต่อเนื่อง โปรดระบุรายละเอียดงบประมาณการวิจัยที่จะเสนอขอในปีต่อๆ ไป แต่ละปีตลอดการวิจัย โดยแยกตามหมวดเงินประเภทต่างๆ ให้ชัดเจน
 3. กรณีที่เป็นโครงการวิจัยต่อเนื่องที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการแล้ว ให้ระบุงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีที่ผ่านมา
- ข้อ 19. โครงการวิจัยต่อเนื่องปีที่ 2 ขึ้นไป
1. หัวหน้าโครงการวิจัยต้องรับรองว่าโครงการวิจัยได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณที่ผ่านมาจริง
 2. ควรรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย (แบบ ต-1ด)
- ข้อ 20. คำชี้แจงอื่นๆ ควรแสดงเอกสาร หลักฐาน คำรับรอง คำยินยอม ฯลฯ หรือรายละเอียดใดๆ ก็ตามในอันที่จะเป็นประโยชน์และชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของการวิจัยมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาลักษณะ สาเหตุและปัญหาต่างๆ
ซึ่งสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของผู้อพยพในเขตลาดกระบัง ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับผ่าน
แบบสอบถามนี้จะใช้เพื่อวัตถุประสงค์การศึกษาเท่านั้นโดยคำตอบจะถูกวิเคราะห์และสรุปผลตาม
หลักวิชาการ ดังนั้นข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกวิเคราะห์โดยกระบวนการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ
ทั้งนี้ผู้วิจัยขอให้คำมั่นว่าข้อมูลเหล่านี้จะใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

แบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในเขตลาดกระบัง

กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามชุดที่.....

วันที่สำรวจ.....

สถานที่สำรวจ.....

ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานในชุมชน

(...) ประชาชนท้องถิ่น (ตั้งถิ่นฐานเป็นเวลา.....ปี.....เดือน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. ระยะเวลาอยู่อาศัย

(...) น้อยกว่า 5 ปี

(...) 5-10 ปี

(...) มากกว่า 10 ปี

11. จำนวนสมาชิกในบ้านของท่าน

(...) 1-2 คน

(...) 3-4 คน

(...) 5-6 คน

(...) 7 คนขึ้นไป

12. เหตุผลสำคัญที่ท่านอาศัยอยู่ในหมู่บ้านปัจจุบัน

(...) ใกล้ที่ทำงาน

(...) ใกล้ความสะดวกสบายจากเมือง

(...) ใกล้ญาติพี่น้อง

(...) เป็นชุมชนที่มีสิ่งแวดล้อมดีที่สุด

(...) ใกล้โรงเรียนลูกหลาน

(...) อื่นๆ.....

13. ท่านมีแผนที่จะอยู่อาศัยบ้านในหลังปัจจุบันนี้นานเท่าใด

(...) น้อยกว่า 1 ปี

(...) 6 – 10 ปี

(...) 16 – 20 ปี

(...) 1 – 5 ปี

(...) 11-15 ปี

(...) มากกว่า 21 ปี

ข. ลักษณะสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

14. ปัจจุบันนี้ บ้านพักอาศัยแบบไหนเป็นที่นิยมในตลาดกระบี่

(...) บ้านเดี่ยว

(...) หอพัก

(...) บ้านแถว(ทาวน์เฮาส์)

(...) อาคารพาณิชย์

(...) คอนโดมิเนียม

(...) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

15. ท่านคิดว่า สภาพแวดล้อมบริเวณบ้านพักอาศัยของท่านในอนาคตจะเป็นอย่างไร

(...) เสื่อมโทรมอย่างหนัก

(...) สภาพเหมือนเดิม

(...) มีปัญหาพอสมควร

(...) สภาพแวดล้อมดีขึ้น

16. โปรดพิจารณาปัญหาด้านการอยู่อาศัยในตารางด้านล่าง สิ่งใดบ้างที่ท่านต้องการ

ให้ภาครัฐในท้องถิ่นปรับปรุงแก้ไข (ขีดเครื่องหมาย ✓ ในตาราง)

ปัญหาด้านลักษณะที่อยู่อาศัย

หัวข้อปัญหา	ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	ปรับปรุง	ไม่ต้องปรับปรุง
ความสวยงาม			
วัสดุสร้างบ้านที่เป็นอันตราย			
ความหนาแน่นของบ้าน			
เพื่อนบ้านและผู้อาศัยอยู่ในชุมชน			

ปัญหาสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย

หัวข้อปัญหา	ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	ปรับปรุง	ไม่ต้องปรับปรุง
พื้นที่โล่งรอบบ้าน			
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน			
การให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า, น้ำประปา, โทรศัพท์ ฯ			
น้ำท่วมบริเวณบ้าน			

ปัญหามลภาวะที่อยู่อาศัย

หัวข้อปัญหา	ปรับปรุงโดยเร่งด่วน	ปรับปรุง	ไม่ต้องปรับปรุง
อากาศเป็นพิษ			
เสียงรบกวน			
ขยะและสิ่งสกปรก			
น้ำเสียและสิ่งปฏิกูล			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. การขยายตัวของสิ่งแวดล้อมที่ขัดแย้งกันและแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งของสิ่งแวดล้อม

ค- 1 ความขัดแย้งของพื้นที่การเกษตรและอุตสาหกรรม

17. ที่อยู่อาศัยของท่านอยู่ใกล้กับกิจกรรมชนิดใดมากที่สุด

(...) บ้านจัดสรรและพื้นที่อยู่อาศัย

(...) เกษตรกรรม

(...) โรงงานอุตสาหกรรม

(...) การค้าและพาณิชยกรรม

(...) โรงเรียนและสถานศึกษา

18. กิจกรรมใดที่ท่านไม่ต้องการให้มีอยู่ในบริเวณชุมชนที่อยู่อาศัยของท่าน

(...) บ้านจัดสรรและที่อยู่อาศัย

(...) การค้าและพาณิชยกรรม

(...) เกษตรกรรม

(...) โรงเรียนและสถานศึกษา

(...) โรงงานอุตสาหกรรม

ค-2 ความขัดแย้งระหว่างลำคลองและถนนสาธารณะ

19. เส้นทางสาธารณะข้อใดเป็นที่นิยมมากที่สุดในชุมชนของท่าน

(...) ลำคลองสาธารณะ

(...) ถนนสาธารณะ

(...) รถไฟ

20. การระบายน้ำทิ้ง และขยะจากบ้านที่สะดวกที่สุดสำหรับท่านคือข้อใด

(...) ลำคลอง

(...) ที่ทิ้งขยะบริเวณถนน

(...) อื่นๆ (โปรดระบุ)....

21. ท่านคิดว่าลำคลองสาธารณะ มีความสำคัญต่อชุมชนของท่านหรือไม่

(...) สำคัญ

(...) ไม่สำคัญ

(...) ไม่แน่ใจ

ค-3 ความขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตท้องถิ่นและวิถีชีวิตแบบเมือง

22. บ้านสร้างจากวัสดุชนิดใดเป็นที่นิยมที่สุดในชุมชนของท่าน

(...) บ้านไม้

(...) บ้านครึ่งไม้ครึ่งคอนกรีต

(...) บ้านคอนกรีต

(...) บ้านวัสดุสมัยใหม่ เช่น กระจก, อัลลอยด์

23. หากท่านมีโอกาสสร้างบ้านหลังใหม่ในชุมชนเดิม ท่านจะเลือกบ้านสร้างจากวัสดุชนิดใด
- (...) บ้านไม้
- (...) บ้านวัสดุสมัยใหม่ เช่น กระจก, อลูมิเนียม
- (...) บ้านครึ่งไม้ครึ่งคอนกรีต
- (...) บ้านคอนกรีต
24. ข้อใดคือลักษณะประชากรในชุมชนของท่าน
- (...) เครื่องวัดในประเพณีวัฒนธรรม
- (...) ยึดหยุ่นในประเพณีวัฒนธรรม
- (...) ไม่ยึดถือประเพณีวัฒนธรรม
25. ท่านคิดว่าวิถีชีวิตครอบครัวของท่านเป็นแบบใด
- (...) วิถีชีวิตแบบท้องถิ่น เดิม
- (...) วิถีชีวิตผสมผสานท้องถิ่นและเมือง
- (...) วิถีชีวิตแบบเมือง
26. ท่านคิดว่าในชุมชนของท่านวิถีชีวิตแบบเมืองรบกวนวิถีชีวิตท้องถิ่นเดิมในชุมชนของท่านมากน้อยแค่ไหน
- (...) รบกวนมาก
- (...) รบกวนเล็กน้อย
- (...) รบกวนพอสมควร
- (...) ไม่รบกวนเลย
27. ตามความคิดเห็นของท่าน ใครคือผู้มีส่วนรับผิดชอบในการแก้ไขความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น
- (...) สำนักงานกรุงเทพมหานคร
- (...) นักลงทุนในพื้นที่
- (...) สำนักงานเขตลาดกระบัง
- (...) ผู้ประกอบการที่อยู่อาศัย
- (...) ประชาชนในพื้นที่
- (...) การเคหะแห่งชาติ
- (...) ประชาชนผู้ย้ายมาใหม่
28. โปรดพิจารณาความสำคัญของหัวข้อการบริหารจัดการในตารางเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งของสภาพแวดล้อมในเขตลาดกระบังตามความคิดเห็นของท่าน

หัวข้อการบริหารจัดการ	สำคัญ	ไม่สำคัญ	ไม่แน่ใจ
รูปแบบที่เหมาะสมของที่อยู่อาศัย			
ความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย			
ตลาดการค้าที่อยู่อาศัย			
สภาพสังคมในชุมชน			

ง.แนวทางด้านนโยบายและแผนงาน

29. นโยบายจากภาครัฐเรื่องใดบ้างที่ท่านต้องการให้ใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมบ้านของท่านมากที่สุด

(...) นโยบายการใช้ที่ดิน

(...) นโยบายด้านสาธารณสุข

(...) นโยบายด้านการคมนาคมขนส่ง

(...) นโยบายรูปแบบที่อยู่อาศัย

(...) นโยบายด้านสังคมและวัฒนธรรม

30. ท่านคิดว่านโยบายในการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยในเขตลาดกระบังควรจะใช้เหมือนกับเขตเมืองหลวงชั้นนอกอื่นๆหรือไม่

(...) ควรใช้แบบเดียวกัน

(...) ไม่ควรใช้แบบเดียวกัน

(...) ไม่แน่ใจ

31. โปรดพิจารณาแนวทางการพัฒนากรุงเทพมหานครในปัจจุบันว่าแต่ละแผนมีความสำคัญในการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยหรือไม่

แนวทางการวางแผน	สำคัญ	ไม่สำคัญ
แผนพัฒนาการบริหารจัดการชุมชน		
แผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์		
แผนพัฒนาการคมนาคมและสาธารณสุข		
แผนพัฒนาเมืองและการใช้ที่ดิน		
แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมือง		
แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ		

.....
ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน